

אוי קלט (מזרח חדש)
עתון יומי בלתי מסלגתי בשפה ההוגרית
העורכת: ד"ר ג' מרטון
העורך האחראי: דוד שו
המ"ל: מורה חדש בע"מ ת"א רח' הגנב 11.

XLIV. EVFOLYAM שנה מ"ד
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSÓ
Kiadó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv,
Háneveg 11. — POB 831.
Telefon: Szerkesztőség: 31476
Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון
Dr. MARTON ERNŐ

MEGHALT XXIII. JÁNOS PÁPA

A katolikus egyház egyik legnagyobb alakja volt — Sokat tett a náciüldözések elől menekülő zsidókért — Elmegy-e Mindszenty volt magyar hercegreprímás az új pápa választására?

Vatikánváros, (UPI, Reuter, IFP). — XXIII. János pápa, polgári nevén Angelo Giuseppe Roncalli 92 óras agónia után tegnap este háromnegyed 8 órakor kilehelte lelkét. A Szent Péter székesegyház előtti téren este 7 óráig kezdve százezres főnyi tömeg előtt mondottak misét, amely alig ért véget, amikor beállt János pápa halála.

A 81 éves pápa, egy észak-olaszországi parasztfia, a származásának megfelelő szívóssággal küzdött

Méir Grossmann 75 éves

Az államelnöki pár tegnap fogadást rendezett Méir Grossman, az ismert cionista vezető tiszteletére, aki most töltötte be 75-ik életévét. A fogadáson jelen voltak a Szochnut vezetőségi tagjai, Kneszet-képviselők, a cionista szervezet végrehajtó bizottságának elnöksége, valamint az ünnepeket családja és barátai.

Az államelnök köszöntötte Grossmant és emlékeket idézett első oroszországi találkozásai idejéből. Grossman meghatóan mondott köszönetet az ünnepséért.

Nasszer ismét meghívta Aref marsallt Kairóba

Tegnap is folytatódott Szalal jemeni elnök és Nasszer megbeszélései — Szalal meghívták Damaszkuszba

Kairó, (IFP, Reuter, IM) — Abdul Nasszer ismét meghívta Aref marsallt, az iraki forradalmi tanács elnökét, akinek már a múlt héten kellett volna Kairóba érkeznie tanácskozásra.

A meghívást Amin Hubeidi, Egyiptom bagdadi nagykövete adta át, aki tegnap tért vissza Kairóból állomás helyére. Kairói tartózkodása alatt a nagykövet kétszer

Letartóztattak nyolc kanadai terroristát

Montreal, (Reuter.) — A kanadai Montreal rendőrsége letartóztattott nyolc embert, akiket azzal vádolnak, hogy a „quemecki felszabadító front” nevű terrorista szervezetnek a tagjai. Adrian Robert rendőrpáncsnok közölte, hogy további letartóztatások várhatók. A rendőrpáncsnok sem a nyolc letartóztatott férfi nevét nem volt hajlandó közölni, sem pedig azt, hogy a letartóztatott csoportban milyen nemzetiségűek azok, akik nem franciául beszélő kanadaiak.

A szélsőséges francia szervezet Quebec tartomány önállóságát követeli és legutóbb számos bombamerény letet követett el.

● Az Egyesült Államok tegnap ügyvivője utján felújította a diplomáciai érintkezést dr. Duvalier kormányával Haitiben és visszavonta a kétezer tengerész-katonát, aki készenlétben állt a partraszállásra.

a halál ellen. Az elmúlt három nap alatt már többször úgy hitték, hogy beállt a végős agónia, de hihetetlenül erős szíve folytatta működését. Tegnap kiújultak a gyomorvérzések, amelyeket a rákos fekély okozott és a pápa öntudatlanságba merült, mely véget vetett az előző két nap szenvedéseinek, amikor a fájdalomcsillapítók sem tudták már megszüntetni a rendkívül erős fájdalmakat.

TUDTA, HOGY MENTHETETLEN

Haláláig betegágyánál volt személyes orvosa, a bolognai dr. Antonio Gazparini, aki ugyancsak 81 éves. Az agg orvost is rosszullet fogta el tegnap a hosszas erőfeszítéstől, de a Vatikán megcáfolta azt a hírt, hogy kórházba szállították volna. János pápa ekkor már amúgy is olyan állapotban volt, hogy semmiféle gyógyszer sem bírta rá hatással. Szívverése egyre gyengült és a hashártyagyulladásból eredő több mit 40 fokos láz ellenére a kezei lassan kihültek. A Vatikán hivatalos közleménye így mondta: „A pápa életének megsejése lassan ki-

János pápa már egy ideje tudta, hogy halálos kór támadta meg, amely ellen nincsen védekezés. Egyik régi barátjának nemrég elmondta, hogy már csak néhány hete van hátra. Betegségének végős stádiumában, szombaton egy világos pillanatban így szölt a gyóntatójához: „Lépekenként figyelhettem meg halálom közeledését. Most már lassan a véghez közeledek.” Orvosainak néhány nap előtt ezt mondta: „Böröndöm be van csomagolva és készen állok az indulásra.”

NEGY ÉV ÉS 7 HONAP

Giuseppe Roncallit, aki csak 1953-ban lett bíboros, négy év és hét hónap előtt, 1958 október 28-ikán választották pápává. Akkor magas kora miatt csupán átmeneti egyházfőnek tekintették. De a rövid néhány év alatt János pápa olyan messzemenő reformokat hajtott végre és úgy rá hatással. Szívverése egyre gyengült és a hashártyagyulladásból eredő több mit 40 fokos láz ellenére a kezei lassan kihültek. A Vatikán hivatalos közleménye így mondta: „A pápa életének megsejése lassan ki-

az eddigi „hitzsegőket.”

A katolikus egyház 261-ik pápájának halála után egyelőre Benedetto Aloisi Masella bíboros, a bíborosok kollegiumának kincstárnoka a legmagasabb egyházi autoritás és a pápai háztartásnak a vezetője. Az ő feladata volt, hogy kijelentse: „Papa mortuus est — a pápa meg-

(Folyt. a 8. oldalon)

Izrael széleskörű diplomáciai akciót kezd Szíria állandó határsértései miatt

Odd Bull tábornok tegnapi bemutatkozó látogatásán nem esett szó az északi határon történő lövöldözésekről

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). — Megbízható körökből származó értesülés szerint Izrael a legutóbbi határcsúszásokkal kapcsolatban egész sor diplomáciai lépést tesz a szíriaiaknak jobb belátásra való bírása érdekében. Felelős politikai körök igen súlyosnak ítélik meg a szíriaiak magatartását, annál is inkább mert a megfigyelők főnökeinek személyi változását használták fel az incidensek kiprovokálására, ami arra enged következtetni, hogy minden rést ki akarnak használni a viszonylagos béke megdöntésére.

Valószínű, hogy már ma és holnap intenzív akció kezdődik diplomáciai síkon és Izrael elsősorban a nagyhatalmakat fogja informálni a helyzet komolyságáról. Felvetődött annak a lehetőség is, hogy a kormány U-Tant UNO főtávkárhoz forduljon ebben az ügyben. De ezt a gondolatot azután elvetették, mert Odd Bull tábornok, a felügyelők új parancsnoka még csak tegnap vette át hivatalát, valószínű tehát, hogy U-Tant csak a vele való közvetlen kapcsolat révén hajlandó az ügyben állást foglalni, vagy valamit tenni.

Izrael ugyanakkor a szokásos UNO szolgálati uton is figyelmeztette a szíriaiakat a helyzet komolyságára és újabb incidensek kiprovokálásának következményeire. A szíriaiak tulajdonképpen a Kineret egész délkeleti határvonalán provokálják az incidenseket az utóbbi napokban és hadállásaik a legintenzívebb tüzet zudítják izraeli munkásokra, valamint a határvidéki települések szántóföldjeire. A még Von Horn ideje alatt Háon és Tel-Kácir közötti

Ma vagy holnap küldik el a választ Moszkva jegyzékére

A Pravda még az átnyújtás napján közölte az orosz javaslat teljes szövegét

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Izrael választ a Szovjetunióknak arra a jegyzékére, amely a Földközi-tengeri övezet atomfegyverektől való mentesítését javasolja, ma vagy holnap küldik el Moszkvába Jozsef Tekoa nagykövetségnek, hogy azt hivatalosan átnyújtsa a Szovjetunió külügyminisztériumában. Valószínű, hogy az átnyújtással egyidejűleg a választjegyzék teljes szövegét nyilvánosságra is fogják hozni.

Most derült ki egyébként, hogy a Földközi tenger körzetének atomfegyvertől mentesítésére vonatkozó szovjet jegyzék, amelyről az első pillanatban bizonyos izraeli körök azt a látszatot akarták kelteni, hogy az kifejezetten Izraelnek szól, teljesen körlevél jellegű volt. Még azon a napon, amikor a jegyzéket Jeruzsálemben átnyújtották, a diplomáciai szokásoktól bizonyos mértékig eltérően, Moszkvában a Pravda közölte annak szövegét és egyben közölte azoknak az országoknak névjegyzékét is, amelyeknek külügyminisztériumaiban a jegyzéket átnyújtották.

Husszein

jogállamot ígér

London, (STA). — Huszein jordániai király a Sunday Times munkatársának adott nyilatkozatában azt mondta, az a törekvése, hogy Jordániát az idők folyamán Anglia mintájára jogállammá fejlessze. A király hozzáfűzte, hogy ha elérkezik a valódi arab egység ideje, örömmel bizza a külpolitikát és honvédelmi ügyeket a federális arab kormányra, ezt az egységet azonban nem alapíthatják egyetlen vezérre, mint amilyen például Abdul Nasszer. Huszein bizik abban, hogy rendszere stabilitást biztosít Jordániának. Az arab államokban egymást követő forradalmakat a király röviden „kísérleteknek” nevezte.

földszávról vonatkozóan megkötött egyezményt megszüntették, az elűtett facsemetéket kitepték és rendszeresen zavarják a vidék békéjét. Súlyosan esik látba a Säär Hágolán földjei ellen történt tüzelés is, amire legutóbb 1948 végén került sor, amikor Kaukdzi bandái a szíriaiakkal karöltve támadták a Somér Hácáirnak ezt a kibucát.

Valószínűnek tartják, hogy Odd Bull tábornok ma, vagy holnap Damaszkuszba utazik, hogy a fegyverszüneti határvonal tulsó oldalán működő UNO-tisztekkel értekezzen, de az is lehetséges, hogy mindjárt felveszi a kapcsolatokat a felsőbb szíriai katonai hatóságokkal is a kirobbanással fenyegető helyzet azonnali tisztázására.

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Odd Bull norvég tábornok, az UNO közelkeleti megfigyelőkarának új parancsnoka tegnap bemutatkozó látogatáson je-

lent meg Golda Méir külügyminiszternél. A találkozásán jelen volt dr. Chájim Jáchil államtitkár is.

A minisztériumba érkezésekor a tábornokot előbb Mosse Erel, a fegyverszüneti kérdésekkel foglalkozó főosztály vezetője fogadta. A vele folytatott rövid beszélgetés után jelent meg a tábornok a külügyminiszternél, ahol Erel osztályfőnök mutatta be Golda Méirnek és a külügyi államtitkárnak. Ellentétben korábbi feltevésekkel, ezen a találkozáson nem volt szó érdemi kérdésekről és így az északi határövezetben lévő feszültségről sem. A külügyminisztérium szóvivője hangsúlyozta, hogy a norvég tábornok első látogatása kifejezetten udvariassági jellegű volt.

Tegnap egyébként Cvi Cur tábornok, a vezérkar főnöke látogatást tett Dávid Ben Gurion miniszterelnöknel és hadügyminiszternél. A tábornok beszámolt a szíriai határon történt legutóbbi incidensekről.

Államszövetségről kezd tárgyalásokat három keletafrikai ország

Nairobi, (Reuter, UPI). Jomo Kenyatta, Kenya első miniszterelnöke szerdán találkozik Julius Nyerere tanganyikai elnökkel és Milton Obote ugandai miniszterelnökkel. Tom Mboya, Kenya új igazságügy-minisztere közölte, hogy tegnap reggel telefonon beszéltek meg a találkozót.

A három afrikai vezetőnek ez az első találkozója, amióta Kenyatta elfoglalta a miniszterelnöki hivatalát és Anglia ugyanakkor gyakorlatilag jóformán teljes függetlenséget adott Kenyának.

Szoku Turé, Guinea elnöke és Jomo Kenyatta tegnap Nairobi repülőterén együtt énekelték az afri-

kai nacionalisták „Sohasem adjuk meg magunkat” című himnuszát, majd együtt táncolták a Kikuju törzs hagyományos táncát. Turé elnök, aki átutazóban érkezett Nairobi, azt javasolta Kenyának, hogy térjen át az egypárt rendszerre.

Afrikai politikai körök nagy fontosságot tulajdonítanak Kenyatta, Nyerere és Obote találkozásának, amelyen keletafrikai federáció létesítéséről fognak tárgyalni. Bár megfigyelők nem hiszik, hogy a közeljövőben tényleges államszövetséggel lehetne számolni, valószínű, hogy ez a három afrikai ország szorosán együtt fog működni.

nai tevékenységének kiújulása arra szolgál, hogy leküsse az egyiptomi csapatokat és arra kényszerítse őket, hogy Jemenben maradjanak. Ennek a tervnek talán kapcsolata van a legutóbb Szíriában és Irákban beállt fejleményekkel” — írja az El Chejat cikkírója.

Tegnap este közzétették Damaszkuszban, hogy Luai Atászi tábornok, a szíriai forradalmi tanács elnöke látogatásra hívta meg Szalal jemeni elnököt.

Szíriai tüzelés Säär Hágolánál

A szíriai állásokból tegnap ismét tüzet nyitottak a Säär Hágolán kibuc földjén dolgozó traktorra, ugyanazon a helyen, ahol tegnap háromszor lőttek egy más traktorra. A traktoristának sikerült fedezéket találnia és így nem történt sebesülés. A tüzelés mintegy félórát tartott.

Feljelthetetlen férjem, édesapánk, nagyapánk

DONÁTH ÁRON 71

ÁZKARAJA ÉS SIRKÓAVATASA

Június 5-én, szerdán d. u. 4 órakor lesz Cur Sálomban.

A gyászoló család

Megboldogult édesanyánk, nagyanyám

Silberstein Rozália 71

Tel-Aviv (Nagyvárad - Temesvár)

SIRKÓAVATASA

1963 június 6-án, csütörtök délután 4 órakor lesz a kirját-sauli temetőben. Találkozás a bejáratnál.

A gyászoló család

Drága férjem, édesapánk, nagyapánk, testvérünk, rokonunk

Glück József 71

(Nyiregyháza, Bpest) Haifa

ÁZKARAJA ÉS SIRKÓAVATASA

csütörtökön, június 6-án (71) d. e. 8.30 órakor lesz a khayat-beachi temetőben. Különautóbusz a Sderot Hánási 4. sz. alatti lakástól.

A GYÁSZOLÓ CSALAD

HIREK

AZ ÚJ KELET
ELŐFIZETÉSI DJJA
HAVONTA 5.80 IL.
Tel-Aviv, POB. 831.
Fiókiadóhivatalok:

HAIFA:
Schapira 13, tel. 2453.
Irodai órák után:
Tel: 66711.
JERUZSALEM:
Javec 7. Tel. 26046.

— Az államelnök fogadta Mose Sárétot. Zalmán Száráz államelnök tegnap fogadta Mose Sárétot volt miniszterelnököt, aki beszámolt észak- és délamerikai utjáról. — Ugyancsak fogadta az államelnök a „Tanja” szentírásstudó kor tagjait.

— Mitchell libériai miniszter látogatásai. John Mitchell, libériai közoktatási miniszter, aki jelenleg Izraelben tartózkodik, vasárnap a biztonsági szervezetek vendége volt. A délelőtti órákban a vendég találkozott N. Kaami alezredessel, a hadügyminisztérium külügyi kapcsolatokot ápoló osztályának főnökével, valamint C. Ben-Ari alezredessel, a GADNA parancsnokával. Délben Áser Ben Nátán hadügyi államtitkár látta vendégül, délután pedig a libériai miniszter a GADNA egyik kiképzőtáborában tett látogatást.

● KÖZPONTBAN 2 személynek szép butorozott szoba, azonnali kiadó. Schwarz ékszerész, T.-A., King George 16.

— Az „országjáró éjláti lány” meglópta a szállásadóját. Száráz Sál haifai lakos feljelentést tett a rendőrségen egy fiatal lány ellen, aki vasárnap este megjelent nála azzal, hogy éjláti lakos, aki gyalogtúrát tesz az országban és szállást szeretne kapni. A csinos szőke lány elmondotta, hogy „országjáró utja” során különböző családoknál szokott megszállni. Sáláz asszony szállást adott neki, amikor azonban reggel felkelt, a lány már nem volt ott és vele együtt eltűnt 65 fontja, valamint két ruhája a szekrényből.

Tropikál nadrag rendelésre
Terrylene nadrag 26.- 21.-
Nyári zakók kiadásra áron
Terrylene, mohair - öltöny
mértékre, jó, felöltséggel

PRESSLER
T. A., Ben Jehuda 20

— Kibővített nyári menürend az El Al-nál. Vasárnap lépett életbe az El Al kibővített nyári menürendje. A vállalat több új járatot indított, hogy zavartalanul bonyolíthassa le a nyári idény nagy utasforgalmát. Az El Al ezen a nyáron hetenként 22 transatlanti járatot indít New Yorkba, közülük kettő leszállás nélküli. Ezenkívül négy járat megy Istanbulba, 7 Rómába, 7 Párizsba, 6 Londonba, 1 Johannesburgba, 4 Zürichbe, 3 Nicosiába, 3 Athénba és más európai városokba.

* Hozzáértő oda jár! Legjobb a „Hadash” könyvtár! 21 éves tapasztalat. Oriási választék. — „H a d a s h” Hájárkon ötvenkilenc.

— Belchalt sérüléseibe az El Al-műhely festőmunkása. Simon Friedmann 40 éves munkás, az El Al alkalmazottja, aki a vállalat javítóüzemében egy héttel ezelőtt történt oxigénpalack robbanás következtében megsebesült, tegnap meghalt. Friedmann kollégájával, a 32 éves J. Szálákkal dolgozott a ludi repülőter festőosztályán, amikor az oxigénpalack felrobbant és mindkettőjük súlyos sebesülést vívtek a tel-háson mérő kórházba. Szálách állapotát továbbra is súlyos.

— Megbüntették a rabbinikus bíróság megsértéséért. A haifai járásbíró tegnap 40 font pénzbírságra ítélte Száráz Káháne 46 éves asszonyt, aki a rabbinikus bíróságon egy tárgyalás során azt kiáltotta Rosenthal, Rickover és Hedájá rabbi felé: „Maguk rosszabbak a Gestaponál!” Az asszony tagadta ezt a megszóvegeztést és azt mondta, hogy miután a rabbinikus bíróság nem volt hajlandó meg hallgatni két tanut, akik ő hozott, azt mondta, hogy „még a Gestapo is engedte beszélni az embereket.”

● ELADÓ KÉTSZOBÁS, világos hálós lakás, oszlopokon, 4 oldaltól levegős, útlelek 1666ft. Farber, Bné Brák, Akiba-u. 112., Zichron-Meirán, este 8-40l vagy a nap folyamán Akiba-u. 45. sz. a. üzletben.

— Új szárnyat építenek Salom Asch házához. A bájami Salom Asch-ház kura-tóriuma új határozott, hogy új szárnyat épít. A munkálatok már a közeli napokban megkezdődnek és először a szuterén és a földszint épül fel 150 ezer font befektetéssel. Báj-Jám városa 60 ezer fonttal járul hozzá a kiadásokhoz, a többi pedig a Salom Asch-ház külön pénzalapjából fedezik.

BODOR OCTOPEDIA
Tel-Aviv, Ben Jehuda 48./a.
Tel. 227460.
Fűzők, sérvkötők, mellprotézis, plasztikbetétek, mértékre, gumiharisnyák.

— Hatvanezer lakosa van Báj-Jámnak. Dávid Ben-Ari báj-jami polgármester vasárnap este elmondotta, hogy a város ma 60 ezer lelket számlál és lakossága általában havonta 2 ezer személlyel gyarapszik. A polgármester a törökországi olék egyesületének estélyén tartott beszédet, ahol átnyújtott neki a Keren Kájjetmet aranykönyvébe való bejegyzéséről szóló oklevelet.

— Örök nyugalomra helyezték Jozsef Hurvitz rabbi hamvait. Jeruzsálemi tudósítónk jelenti: Jozsef Hurvitz rabbit, akit nodrudok rabbiaként ismertek annakidején Oroszországban, nagy tömeg kísérte tegnap végleges temetkezési helyére Jeruzsálemben. Az évtizedekkel ezelőtt Kieveben elhalt rabbi koporsóját a Szovjetunió hatóságainak engedélyével a múlt héten hozták el Izraelbe.

— Kétszáz kilos kardhalat fogtak Éjláiban. — Az éjláti halászok vasárnap ritka zsákmányra tettek szert, amikor egy 200 kilos kardhalat fogtak a Vörös tengerből. A hal uszát a Man-konzervgyár vette át feldolgozás céljából, a feje pedig preparálva az egyik halász-étterem falát fogja díszíteni.

— A Kol Háám tette le az óvadékot két tüntetőért. A telavivi járásbíró tegnap fejenként 750 font óvadék ellenében szabadlábra helyezte Ezra Kamiliánt és Meir Nágárit, akit szombat este a Strauss-ellenes tüntetés során vették őrizetbe. Az óvadékot mindkettőjükért a Kol Háám munkatársa tette le.

— Elutazott a Hisztad-rut küldöttsége a munkügyi hivatal kongresszusára. Tegnap indult el a Hisztad-rut delegációja Genf-be, hogy résztvegyen a nemzetközi munkügyi hivatal kongresszusán. A delegáció tagjai: J. Voscsina, a központi bizottság tagja, J. Keren-Cvi jogtanácsos és A. Checroni, a szakszervezeti osztály vezetője.

— Leugrott a robogó katonai teherautóról és súlyosan megsebesült. Pagát Náfáti 10 éves risonlecioni kisfiú vasárnap menet közben leugrott egy katonai teherautóról. A sofőr, aki nem vette észre, hogy a gyerek leugrott és megsebesült, továbbhajtott. A kisfiút súlyos állapotban szállították az Aszáf Há-rofe kórházba.

KOLOZSVAR és környéke martirijainak AZ KÁRÁJA HAIFÁN

junius 10-én, hétfőn a Windsor kerthelyiségen lesz. Megnyitót: Glaser. Szónokok: Herman Cvi, Erdős László dr. Strul Aron, dr. Weinstein Gyula. Szer-tartás: Ráv Klein Eli-jáhu.

● SZAKÁCSOT ES GRILL-SZAKÁCSOT keressünk azonnalra. Ajánlkozás: tel. 953101.

— Nem volt rendezavarás a német-izraeli viszonyról rendezett szimpóziumon. — Az újságírószervezet tegnap megcáfolta a Jediot Achronot című delutáni lapban megjelent hírt az újságírók évkönyvének szerkesztője által rendezett szimpóziumról, amelynek tárgya az izraeli-német viszony volt. A hír szerint a szimpóziumon botrány tört ki és voltak, akik elhagyták a termet. A cáfolat ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy semmiféle rendezavarás sem történt, a termet senki sem hagyta el. Az újságírószervezet levelet intézett Akiba Gov-lyeknek képviselőhöz és Simon Peresz hadügyi al-miniszterhez, melyben sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy akadt valaki, aki szűkegesnek találta elferdíteni a tényeket részvéte-lükkel kapcsolatban.

— Tüzetesen ellenőrzik Luddon a repülőutakat a dűdőlését. A luddi repülő-terén megkezdtek az utasok tüzetes ellenőrzését a szükséges védőöltással kap-csolatban, minthogy Svéd-országban feketehimlő járvány tört ki. A vánterem-ben az egészségügyi mi-niszterium tisztviselői vizsgálgják felül az érkezők ol-tási bizonyítványát. Azok-at, akik ilyen nem ren-delkeznek, megkérdézik, hol tartózkodtak az utóbbi két héten és ha kiderül, hogy Svédországban vol-tak, beoltják őket és izrá-eli tartózkodásuk idején or-vosi ellenőrzés alá kerül-nek. Akik nem jártak Svéd-országban, azokat oltási bizonyítvány nélkül is át-engedik.

— Joram Romanovsky valószerűen nyomorék ma-rad. A petach-tikval Beilinson kórházból tegnap este érkezett jelentés szerint még mindig nem javult Joram Romanovsky repül-teri tisztviselő állapot, akit, — mint megirtuk — Smuel Keren százados csi-törtökön féltékenységből revolverlövessel megsebesí-tett. Romanovsky testéből még nem távolították el a golyót, mely a gerincosz-lopot érte. Ennek követke-zésében fél alsótestére meg-bénult és noha az orvosok remélik, hogy megmentik az életét, valószínűleg nyomorék marad.

— Az elbocsátott cfáti építőmunkások ügye Cfát. (Az Új Kelet tudósítójától). — Avrahám Há-kohén polgármester és a Hisztad-rut vezetői tegnap felkeresték Jozsef Almogi sikunügyi minisztert, aki-nek segítségért kérték a Szolel Bone által elbocsá-tott többtucat cfáti építő-munkás visszavételéhez, vagy újabb sikunlakások építésé általi foglalkoztatá-sához. Az évek óta ideiglenes jelleggel foglalkoztatott munkások vasárnap, elbo-csátásuk napján tüntettek úgy a Hisztad-rutban, mint a Szolel Bone irodája előtt. Mint tudósítónkkal közöl-ték, a nagyarányú elbocsá-tások a gépesítés által gyorsabb és gazdaságosabb építkezési rendszer követ-kezményei. Közölték továb-bá, hogy a véglegesen elbo-csátott munkások eltöltött éveik szerint megkapják a teljes végkielégítést.

„Világraszóló” lakodalmom a vizsnici rabbi családjában

Háromezer vendég vett részt a bné-bráki esküvői lakomán

Minden izraeli méretet tu-lahadó „világraszóló” lako-dalom színhelye volt vasár-nap este a bné-bráki Wagschal-szálló, illetve az előt-te lévő térség, ahol nem ke-vezebb, mint tízezer chásid gyűlt össze, hogy résztve-gyen a wizensiti rabbi-csa-lád nagy eseményén, uni-kor is Chájim Meir Hager rebe unokája, a 17 éves Jisraél tartotta esküvőjét a Bné-Brákban lakó cser-nobili rebe leányával, Chá-nával.

A lakodalmi népség már a delutáni órákban megin-dult a térség felé, ahol elő-zőleg elhelyezkedett a re-be „kommandó-csapatá”: fekete selyem kaftános, strámlis, fekete öves jes-i-vánövendékek — akik „ren-dező” feliratu fehér kar-szalagot viseltek.

A térség közepén, külön, erre a célra épített beton-emelvényen állott a chupa, amelyet „a rendezőgárda” emberei vették körül. A kör-nyező házak tetején zene-ka-rok helyezkedtek el, ame-lyeknek hangját megafono-kon továbbították. Mig a szálló előtti térségen a je-si-vánövendékek rendező-gárdája ügyelt a rendre, a környező utcákat rendőrség szállta meg és gondosko-dott a forgalom zavartalan lebonyolításáról. A környe-ző házak tetőin és ablakai-ban elhelyezett fényzőrök világitották meg az esküvői szertartás színhelyét.

Közvetlenül naplemente után fehér magánautó kö-

zeledett a helyszín felé, a-mely azonban ez alkalom-mal nem motorral műkö-dött, — hanem többszáz je-si-vánövendék húzta. A ko-csiban a vőlegény, valamint a nagyapja és apja, Reb Mose Hager foglalt helyet. A tömeg mindenáron a kocsi közelébe akart férkő-zni, a rendezőgárda azonban erőlyesen megakadályozott minden kordon-áttörést. Elő-ször a vőlegény, majd az eskütő rabbi lépett az emel-vényre, őket követte a meny-asszony, akinek arcát sűrű fátyol takarta.

Közben a hangszórókból áradt a zene, amely a „ce-remónia-mester” egyetlen

intésére elhallgatott és a rabbi néma csendben kezdte el az esketési áldást. Az es-küvői szertartást nem köz-vetítették a hangszórók, és azt csupán a chupa közelé-ben álló családtagok hall-hatták. A rebe udvarának egyik embere azonban mag-netofonnal hangszalagra vette az összes beszédeket. A wizensiti rebe a rende-zőgárda tagjaitól körülvéve hagyta el az esküvői helyét, mintegy másfél órával ké-sőbb azonban visszatért a szálló nagytermébe, ahol háromezer főnyi meghívott vendégsereg vett részt az esküvői vacsorán, amely hal-ból, húsból és borból állott.

Egyre nagyobb arányokban bontakozik ki a pakisztáni ciklon-katasztrófa

A partmenti szigetekkel csak tegnap sikerült helyreállítani a kapcsolatot

Dacca, (UPI). — Az ed-digi hivatalos megállapítá-sok szerint Kelet-Pakisztán-ban legalább 15.800 halotta-gya van annak a borzalmas ciklonnak, amely a múlt hét végén pusztította el az ország partvidékét. Attól tartanak, hogy további ez-zer-k vesztették életüket az 500 partmenti szigeten, a-melyek nagyrészevel még mindig nem állt helyre az összeköttetés.

A ciklon által elpusztított bengáliai terület megtekintése után egy magasrangú kormányhivatalnok kijelen-tette, hogy úgy az áldozat-ok száma, mint az anyagi kár nagyobb lesz, mint az előző két cikloné. A hivata-

los jelentések szerint 1960-ban kerekén 15 ezer ember vesztette életét a ciklon kö-vetkeztében, 1961-ben pedig 17 ezer.

Csak tegnap indították el az első két hajót rizszel és más élelmiszerekkel a part-menti szigetek felé, ame-lyek egy hét óta el voltak vágva a külvilágtól és mind eddig nem kaptak orvosi se-gítséget sem. A partvidéken ivóvíz hiánya miatt ragá-lyos betegségek törtek ki és hir szerint az emberek piszkos sósvizet isznak. A partvidékre zudult hatal-mas szökőár ugyanis sósvi-zel árasztotta el a forrá-sokat és a patakokat.

Fehér-Oroszországban nincsenek zsidó iskolák

Minszkben nem lehet egyetlen zsidó könyvet, vagy újságot kapni a múzeumban pedig nyoma sincs a náci zsidóellenes írtóhadjáratainak

New York, (STA). — Fehér-Oroszországban nin-csenek zsidó iskolák és a fehérorosz köztársaság gaz-dasági tanácsának alelnöke kijelentette hogy „nem tart-juk szükségesnek a jiddis nyelv tanítását iskoláink-ban”, — jelenti a New York Herald Tribune tudósítója, aki folytatja sorozatos be-számolóját a szovjet-zsidó-

ság helyzetéről. Fehér-Oroszországnak volt annak-idején a legnagyobb zsidó lakossága. Alexander Csizakov, a gazdasági tanács alelnöke Minszkben kijelentette a Herald Tribune tudósítója előtt, hogy Fehér-Oroszor-szágnak nincsen sűrű zsidó lakosság, tehát nincsen szükség zsidó iskolákra. A-

mikor a újságíró tovább faggatta, vajon Fehér-Oroszországban haldokló nyelvnek tekintik-e a jid-dist, Csizakov így válaszolt: „Először hallok ilyen kér-dést. A zsidó lakosság a saját nyelvét használja, de ez a lakosság most nem olyan nagy, mint annakide-jén volt. Ennek ellenére vannak zsidó hangversenyek és zsidó színészek”.

Eichmann felesége és fia visszament Argentínába

Erkezésükkor a rendőrség kordonnal zárta el a repülőter egyrészt

Buenos Aires, (UPI). — Az argentinai rendőrség teg-nap kordonnal zárta el a repülőter egyik részét és nem engedte be oda a ripo-rtereket és fényképezőket, amikor Eichmann Vera, az Izraelben kivégzett náci hó-hér özvegye Argentínában született tizéves fiával, Ri-chárdal Frankfurtból jövet megérkezett.

A repülőteren idősebb fia, Horst Adolf várta, aki dű-hösen ordított német nyel-ven a riporterekre, amikor a család az ő jeepjén el-hagyta a repülőteret.

Az 55 éves asszony, aki utlevele szerint a Veronica Eichmann névre hallgat és argentinai állampolgár, visz-

szatért abba a házba, ame-lyet Eichmann épített Bue-nos Aires San Fernando ne-vű külvárosában. Eichman-né röviddel férjének Izrael-be hozatala után Bajoror-szágba utazott és meglato-gatta férjét a börtönben, majd visszament Németor-szágba és azóta ott tartózkodott.

Egyébként most a junius elsejére virradó éjszaka volt egy éve, hogy Adolf Eich-mannat a rámei börtönben kivégezték.

Kennedy fogadta India elnökét

Washington, (UPI, Reu-ter.) Kennedy elnök teg-nap a Fehér Házban, szitáló esőben, de meleg barátság-gal fogadta Sarvepalli Radakrisnan indiai elnököt hangsúlyozva, hogy a két ország egyenlően a függet-lenség és a demokrácia hi-ve.

Kennedy megköszönte az indiai elnöknek azt a me-leg fogadtatást, amelyben felesége részesült tavaly In-diában. Jackie Kennedy, aki gyermeket vár, nem volt jelen a fogadáson. A Fehér Ház egyik emeleti ablakából, a két éves ifjabb John Kennedy látható él-veszettel figyelte az indiai elnök színes turbánt viselő adjutánsait.

Az újságíró kevés jelt taláta annak, hogy Minszkben valamikor pezsgő zsidó élet folyt. Az üzletekben nincsen zsidó könyv, vagy folyóirat, bár ebben a köz-társaságban 128 újság jelen-lik meg és a múlt évben 1612 könyvet adtak ki. A Szovjetunió egyetlen zsidó napilapja Birobidzsanban jelenik meg éspedig igen kis példányszámban, míg Moszkvában a Szovjetisch Hájmlánd című jiddis folyó-iratot adják ki.

A második világháboru történelmi muzeumban Minszkben alig van nyoma annak a katasztrófának, a-mely a fehéroroszországi zsidókat érte a népcimeg-szállás alatt. A muzeum azt mutatja be, mi történt szov-jet polgárokkal, vagy fehérorozsokkal, de 4500 fény képe és okmánya közül csak egyetlenegy vonatko-zik a zsidókra: egy újság-kivágás, amely a minszki gettó felállítására vonatko-zó hivatalos nácirendeletet tartalmazza. A muzeum igazgatója közölte a tudósítával, hogy az irattárak-ban számos zsidókra vonat-kozó okmány van de „eze-ket helyszűke miatt nem állítják ki.

A muzeumra jellemző, hogy kiállítja azokat a jel-vényeket amelyeket az auschwitz tábort fehérorosz, ukrán és orosz foglyai vi-seltek, de a sárga Mágén Dávid, amellyel a zsidó fog-lyokat jelölték meg Auschwitzban — hiányzik.

● 1/2 SZOBAS SIKUNLAKAS eladó. - Székely, Mitrác, SIKUN Isoni, Váv 36.

AKIT MINDENKI GYÁSZOL

Angelo Giuseppe Roncalli legyőzte a halál angyala. Napok óta folytatták az ádáz küzdelmet. A római katolikus egyház feje, aki XXIII. János néven 1958-ban foglalta el a pápai trónt, tegnap 82 évi földi pályafutás után visszaadta nemese lelkét a Teremtőnek.

Nemcsak az egyház hívei, de a haladó emberiség és ezen belül a zsidóság is mély fájdalommal, megrendülten vesz búcsút attól az embertől, akiről már életében nyilvánvaló volt, hogy minden idők egyik legnagyobb pápájaként vonul be a történelem lapjaira.

A zsidóság szempontjából egyenesen forradalmi jelentőségű XXIII. János uralkodása. Az ő nevéhez fűződik annak a liberális, igazi emberszeretettel átítatott légkörnek a meghonosítása, ami egyöntetű megítélés szerint új korok hajnalhasadását jelezte a Vatikán falain belül.

A legjellemzőbb volt rá egyszerű emberekké, az élet mindennapi problémái-

val, az új idők szellemével való közélet, személyes ismeretsége és barátsága. Elődjével, a zárkózott XII. Pius pápával ellentétben XXIII. János gyakran látogatott kórházak, árvaházak, men-

helyek, börtönök lakóihoz és ezzel is megerősítette a róla elterjedt általános nézetet: „János, a nép pápája.”

A vegyesházasság sem bűn . . .

Az olaszországi Sotto il Monte faluban látta meg a napvilágot 1831 novemberében. Egyszerű paraszti gyermeke volt, akit zseni ifjúságától kezdve a pápai pályára készítettek elő. Teológiai tanulmányait 1904-ben fejezte be. Változatos karrierrel futott be, amíg a pápai trónra került. Kezdetben tanító volt, de hamarosan menesztették. A lateráni szemináriumban — ahol Roncalli oktatót — a megkövesedett nézeteket valló idős papok „veszélyesnek” és „forradalminak” találták nézetét. Roncalli ugyanis a többi között azt a gondolatot vetette fel, hogy bizonyos körülmények között engedélyezni kellene a

vegyes házasságokat . . . Szöges ellentétben az egyház tanításaival.

Ilyen embert el kellett távolítani, gondoskodni kellett arról, hogy „ne mérgezze meg” az ifjúság lelkét.

A megoldás: hosszú években keresztül névtelen levél-másolóként működött a keleti kongregációban. Egy szép napon azonban apostoli küldetést bíztak rá. A későbbi pápa Bulgáriába került, ahol 1925-től egy évtizeden át teljesített szolgálatot. Ekkor már címzetes érsek volt és Törökországot, Görögországot is bejárta a Vatikán megbízásából.

Hamis keresztlevelek életmentésre

A világháború alatt, a náci hadigépezet rémuralma idején Angelo Giuseppe Roncalli érsek Isztambulban székelt. Ott fogadta Ira Hirschmann, Roosevelt elnök bizalmi emberét, aki több ezer európai zsidó, köztük számos gyermek megmentéséhez kérte segítségét. Elmondotta, hogy az auschwitzi gázkamrákba való elszállítás veszélye fenyegeti ezeket a szerencsétlen embereket. Roncalli érsek azonnal intézkedett. Több ezer keresztlevelet bocsátott ki a szóbanforgó zsidók számára, akik ilyen módon menekültek meg a

biztos haláltól.

A háború után Franciaországba helyezték át az apostoli nunciust, akit elődje, XII. Pius pápa 1953-ban a bíborosi ranggal járó vörös kalappal és a velencei püspökséggel ajándékozott meg.

Innen már egyenes ut vezetett a pápai trónhoz. Megkoronázása idején sokan úgy gondolták, hogy XXIII. János csak amolyan „ideiglenes” egyházfő lesz, mert előrehaladott kora miatt már nem fog lényeges változásokat kezdeményezni. A megfigyelők azonban tévedtek.

„József vagyok — testvéretek!”

Alig lépett trónra, máris megtörte hosszú évszázadok hagyományát. Általános meglepetésre összehívta a vatikáni zsinatot, amely a huszadik században egyetlen alkalommal sem ülésezett. Mintha érezte volna a vég közeledtét, lázas megszállottsággal szorgalmazta különböző reform-javaslatok keresztülvitelét a zsinaton. Ezeknek egyetemes átfogó célja: a huszadik századhoz, az

atomkorszak, a világűrrepülés szelleméhez igazítani a konzervatívizmus bélyegűbe zárt egyházi dogmákat.

Az elhunyt pápa törölte a katolikus liturgia néhány szakaszából azokat a kitételeket, amelyek „az áruló zsidók” kifejezést tartalmazta. Mert a megbékélés, a népek és vallások közötti őszinte együttműködés, az igazi testvériség hirdetője volt. Egy alkalommal fogadta a zsidó gyűjtőakció

130 tagú küldöttségét. Az Izraelbe tartó delegátusok különleges elismerő okiratot nyújtottak át a pápának, aki üdvözlésében így fordult tisztelgőjéhez: „József vagyok, testvéreitek.”

Hogy kell az elnökszöveget fogadni?

A volt szentatyja, aki sokszor zavarba jött, ha „Öszszor zavarba jött, ha „Szentatyá”-nak szólították, nemcsak küldöttségeket, de magánosokat is fogadott. Ezen a téren is eredeti volt. Jacqueline Kennedy római látogatása alkalmával a Vatikán ura kikérte tanácsadói véleményét, hogyan kell szólítani a amerikai elnök hitvesét. Elmagyarázták János pápának, hogy a francia szülőtől származó amerikai First Ladynek a protokoll értelmében „Mrs. Kennedy”, vagy pedig „Madame” cím jár.

Es mikor megnyitlak az audiencia színhelyül szolgáló szoba ajtaját a koromfeketébe öltözött bübajos elnökszöveg előtt, a nyolc-

vanegy éves szentatyja felállt helyéről, kitárta karjait és felkiáltott: „Jacqueline!”

Ő egyébként az első pápa, aki a bizánci császár utolsó látogatása óta egy görög ortodox uralkodót fogadott. Ugyancsak az ő érdeme, hogy a XIV. század óta első alkalommal vendégül látta a Canterbury-i érseket. De beszélgetett Chruscsev vejevel is. És ő volt az, aki legutóbbi újvívi pástorlevegélben elődjeivel ellentétben, első alkalommal nemcsak a katolikus egyházfőkhöz, de az egész emberiséghez, az összes népek, fajok, vallások híveire fordult „Pacem in terris” (Béke a földön) című tizenöt ezer szavas üzenetében.

Ki lesz az utód?

Ujabb bizonyítékai annak, hogy XXIII. János szakítani akart a katolikus egyház bizonyos merev hagyományával és a pápai koronát a népek közötti egyetértés, a világbéke, a gyűlölet csökkentésére kívánta felhasználni. Annyira átérezte a korszellem páncsait, hogy örömmel üdvözölte „az ember növekvő hatalmát a természet erői fölött”.

A parasztfiúból lett katolikus egyházfő nem tudta befejezni élete nagy művét. Félő, hogy a hagyományok szerint félbeszakad az eumenikus zsinat, amelyet ő hívott össze. Pedig a zsinat egyik albizottsága Augustin Bea kardinális vezetése alatt éppen a kereszténység és a zsidóság közötti kapcsolat felújítását tűzte ki céljául. János pápát különösen ennek a bizottságnak a működése érdekelte a zsinat ülésezése alatt és naponta kapott részletes je-

lentést annak munkájáról.

XXIII. János pápa halálával a római katolikus egyház talán egész történelmének legnagyobb alakja dönt ki a sorból. Távozása hatalmas ürt hagy maga után. A világ négy sarkában nem ok nélkül teszik fel a kérdést, — lesz-e olyan egyházi méltóság, aki képes lesz betölteni ezt a hatalmas ürt.

AZ AKADEMIKUSOK BEJELENTETTÉK, HOGY CSÜTÖRTÖKÖN FIGYELMEZTETŐ SZTRÁJKOT TARTANAK

A tüntetés a Horovitz-bizottság osztályozási javaslatai ellen is szól

Tel Aviv. (Az Új Kelet tudósítójától) — Az akadémikusok szervezetei tegnap sajtófogadáson bejelentették, hogy csütörtökön figyelmeztető sztrájkot fognak rendezni tiltakozásképpen az ellen, hogy a kormány és a Hízladrut nem hajlandók hozzájárulni fizetésük felemeléséhez. Az akadémikusok a fizetésjavítást a drágasági pótlék felemelése formájában követelik. Azt kérik, hogy a drágasági pótlékot a fizetésnek 500 fonton felüli részére is adják meg, ami 15—20 százalékos emelést jelentene, de lényegileg csak egy régebbi háttérbeszorítást tennének ezzel jóvá. Másik lényeges követelésük az, hogy a szakirodalom beszerzésére járó összegeket emeljék fel, mert a font leértékelése után a szakirodalom lényegesen megdrágult.

Az akadémikusok egy része a tüntetősztrájkot, amelyet 11 és 1 óra között tartanak meg, a Horovitz bizottság javaslatai ellen is irányítja.

A Hízladrut akadémikusok osztálya is ellenzi a Horovitz-féle javaslatokat, különösen azokat, amelyek el akarják törölni az akadémiai végzettségű alkalmazottak különleges fizetési ranglétráját. Ennek ellenére ellenzi az akadémikus osztály a csütörtöki figyelmeztetősztrájkot.

A mérnökszakszervezet,

amely sztrájkra hívja fel a tagjait, a Horovitz-bizottság javaslatai ellen harcol, viszont ellene van annak, hogy az általános bérrögzítésében az akadémikusok fizetésjavításért szálljanak síkra.

A kormány és a Hízladrut kísérleteket tesznek a sztrájk elhalasztására és a szakszervezeti központ már meg is bélyegezte a sztrájkot. A központ ma ülést tart ebben az ügyben, de nem valószínű, hogy az akadémikusok szervezetei tudomásul fogják venni a sztrájkotól való tartózkodásra való felhívást.

Amerikai ünnep 784 halottal

Chicago, (UPI). — A négy napos szabadság, amelyet az amerikai Emléknapp (Memorial Day) és az utána következő hétvégé összekapcsolása révén értek el az amerikaiak, eddig még nem látott méretű áldozatokat követelt az országutakon, ahol az autók milliói száguldottak. Szerda estétől egészen vasárnap éjfélig 524 halályos áldozatuk volt a közlekedési baleseteknek. Ezenkívül 121 firdöző ember a vízbe fullt 15 csónakázás közben, 104 pedig más okból vesztette életét. Összesen tehát 784 halottja van a júniusi ünnepnek.

értékes ajándékkal két hónapon belül

40%

200%

A Bank Hámizráchi Ltd., nagy pénzüsségeket ajándékoz fennállásának 40-ik évfordulója alkalmából azoknak, akik pénzüket Jásár számlán helyezik el. 40% juttatás a betét összege után, minden 40—80—120 — és így tovább — számú betétszámlánál. 200% juttatás a betét összege után, minden 4000 — 8000 — 12.000 — és így tovább — számú betétszámlánál. A juttatást másfél-, két és fél hónapon belül kapják meg a betétesek a betét napjától számítva, minden további rájuk háruló kötelezettség nélkül, a Bank Hámizráchi Ltd., központjánál bejegyzett betétrend szerint, Brody és Tsa., auditorok felügyelete alatt. Továbbá: 3% évi kamat • Jog a pénz bármikor kivételére.

Legyen ÖN a szerencsés nyertő a Jásár számlán

Kérjen azonnal részletes felvilágosítást minden fiókunknál.

HÁMIZRÁCHI BANK LTD.

בנק המזרחי בע"מ

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei

JERUZSALEM MEGHÍVÓ

„Isten veled drága Földünk” címen június 6.-án, (csütörtök) délután pontosan 6 órakor klubhelyiségünkben (Rehov Alchariz 9. — bejárat a kert felől)...

MIKLÓS MARCEL

„Rövid előadás sorozatunk” keretében előadást tart. Belépődíj, terembehozzájárulás nincs, mindenkit szívesen látunk.

Naharia és környéke

A HOH rendezésében június 9-én, vasárnap este 8 órakor, a Moádon Hahisztadrut termében, Sikun Amidar új üzletház emeletén

SZENES GIZELLA és MOLNÁR PÁL, a magyarajku közbűség kedvencei

„A HÁZASSÁG ÜRÖMEI”

című nagyszerű új műsorának bemutatója.

Konferál: Molnár Pál.

Jöjjen el és nevezzen velünk.

Humoristák parádéja. — Békeffy László, Nöti Károly, Rejtő Jenő és Tabi László legkitűnőbb művei kerülnek színpadra. Terembehözjárulás 2.— font. A nagy érdeklődés miatt jegyét váltsa meg előre. Kapható: dr. Sommer üzletében (Amidár) és dr. Lázár fényképszalonban.

Trumpeldoroknak jegyek és utazás biztosítva Rechnitzernél.

NATANJA

A natanjai HOH június 5-ikén este 8 órakor tartja szokásos szociális tea-estjét az Onel David moádonban, r. Shoham 6. — Házasszonyok: Klein Eta és Weiss Bracha. — Vendégeket szívesen látunk. — Támogassátok szívesen látunk. — Támogassátok a HOH szociális munkáját, mert ezzel is az új olékat segítitek.

CHOLON

Felhívjuk a choloni magyar jásár figyelmét, hogy a legközelebbi barátai összejövetelünket az újonnan megnyitott „Gan Páris” kávéház és étterem tágas helyiségében tartjuk, Szokolov-u. 102. Idő: 1963 június 5., szerdán este 8 órakor. Mindenkit szeretettel meghívjuk és elvár a vezetés.

TITOKZATOS GYLKOSSÁG A CHEDERAI BÉT ELIEZER-NEGYEDBEN

Egy állítólagos ismeretlen arab zsarolási szándékkal halálra sebezte egy másik arab család vendégét

A chederai Bét Eliezer negyedben lakó Musza Chádár házában szombat éjjel egy ismeretlen arab férfi meggyilkolta Mohamed Máchmud Szándir 42 éves arab férfit, a háromszögben lévő Dzsát falu lakosát, aki éppen ott vendégeskedett.

Musza Chádár csak vasárnap jelentette az esetet a rendőrségen és elmondotta, hogy szombat este ismeretlen arab férfi jelent meg házában, aki hirtelen fegyvert rántott és pénzt, aranyat, valamint értéktárgyakat követelt. Mohamed Máchmud, aki jelen volt,

igyekezett beavatkozni és eltéríteni szándékától a rablót, ez azonban több lövést adott le rá, majd megfenyegette a ház lakóit, nehogy reggelig kimerészkedjenek, mert őket is megöli. Mohamed Máchmud egész éjszaka szenvedett és vérben fetrengett, de a vendéglátó család azt hangoztatja, hogy nem mert sem rendőrt, sem orvost hívni, mert félt a tettes bosszujától. Csak a reggeli órákban értesítették az orvost, aki azonban már csak a bekövetkezett halált állapította meg.

.. SZINHÁZI ÉLET ..

Sigmund Turkov öt nyelven

Nyolc évvel ezelőtt alakította Sigmund Turkov a Zuta kisszínházat. Akkor még új olé volt, jiddisül beszélt, féltékeny, már fiatalnak sem volt mondható — egy ember, aki elkésvé próbál új életet kezdeni. Rio de Janeiróból érkezett, hogy megkezdje amit „izraeli kaland”-nak nevezett.

Ma, 67 éves korában, repes a fiataloságtól: a kísérlet sikerült. A Zutának sikere van. Turkov folyékonyan beszél héberül. A féltékenység se híre, se hamva. A függöny felmegy. Illetve nem megy fel, mert a Zuta főleg kibucokban és katonai táborokban játszik, ahol nincs függöny. De van közönség. És van bevétel. És van lelkesedés.

Sigmund Turkovnak a héten osztják ki a néhai nagy jiddis komikusról, Jiszráél Schumacherrel elnevezett színházi díjat.

Alig lehet ráismerni Turkovra, mert legutóbbi szerepéhez, a „Menj haza Jonatán” című komédiában bajuszt növesztett. „Télen bajuszt ragasztok, de nyáron kellemesebb saját bajusszal fellépni” — magyarázza.

Tulajdonképpen már 11 éve, hogy az országban él.

bokkal fűszerezte. „A szinpadról azonban mindig csak ősz, vagy kopasz fejeket láttam — emlékezik vissza az ifjúságot nem lehetett becsábítani a színházba. Minden pénzem ráment, feleségem már a lakásból adogatott el holmit, hogy kifizethessük a színészeket. A vállalkozás azzal fejező-

dött be, hogy súlyos ideg-sokkot kaptam.”

Turkov Kirját Motzkinba utazott, ott ulpánba irakozott be, megtanult héberül és betanult egy estét betöltő egyszemélyes programot, amellyel bejárta az országot. „Ekkor tanultam meg, hogy mi az, ami Izraelben hiányzik: egy kis színház, amely minden nehézség nélkül, estéről-estére szedi a sátorfáját és azokon a kis helyeken lép fel, ahová a nagyszínházak nem mennek el. Csinálták ezt már azelőtt is más együttességek felvonásosakkal, de mi voltunk az elsők, akik egész estét betöltő szindarabokat mutattunk be. Minthogy egyedül nem tudtam megbirkózni az adminisztratív problémákkal, társként magam mellé vettem a Kámeri fiatal színészt, Méir Jánait.

Mindketten játszottunk, azonkívül én vagyok a rendező és ő az adminisztratív igazgató. Aztán színészeket veszünk magunk mellé, akiket előadásunként fizetünk. Minthogy nagyon sok helyen lépünk fel, egy-egy darab eltart nálunk egy évet és még egy olyan előadásunk sem volt, amely nem futott volna legalább százszor.

Az évek folyamán Turkov tapasztalatai alapján néhány alapvető elvet szögeztet le és ezek irányítják munkáját: „Ha csak lehetséges, eredeti izraeli szindarabot mutassunk be. Ennek a szindarabnak konstruktívna kell lennie, a nélkül azonban, hogy édes-kés legyen. Azonkívül a humornak sem szabad hiányoznia, mert a mi közönségünk nem búsolni jön a színházba. A darabnak nem lehet ötnél több szereplője, mert csak annyit bír el a színház büdjsége. Azonkívül két olyan szerepre van szükségünk, amelyek illenek hozzá és Méir Jánaihoz. Értelhető, hogy nehéz olyan két szindarabot találni, amely mindezeknek a körülményeknek megfelel. Ezért megrendelünk szindarabokat izraeli szerzőknél, akikkel átbeszéljük a témát és gondoskodunk arról, hogy el ne térjenek az általunk lefektetett alapelvektől.

Nem minden előadást koronázott kritikai siker, de a kibucokban és a kisvárosokban megszerették a Zutát és a vidéki közönség hű maradt színházához. „Egy-szer egyhétet Tel Avivban is játszottunk — mondja Turkov — de nem függünk sem a tel-avivi kritikustól, sem a tel-avivi közönségtől.”

Sigmund Turkov színházi karrierje tragikusan színesen mivoltában magában foglalja korunk zsidó történetét. Varsóban született, ott járt chederbe és lengyel gimnáziumba, befejezte a lengyel művészeti akadémiát és elkerült a jönevű „Polsky” színházhoz, amíg egy napon — meséli — a színház WC-jének falán feliratot láttam: „Turkov büdös zsidó” és másnap átmentem Ábrahám Jicchák Káminszki jiddis színházához. Ábrahám Jicchák Káminszki felesége, Ráchel volt, a mult generáció legnagyobb jiddis színésznője és Turkov feleségül vette lányát, Ida Káminszkát.

Az első világháború a házaspárt Bukovinába sodorta és Sigmund Turkov Harkovban lépett föl orosz színházban — orosz nyelven. Lengyelországba visszatérve Turkov és Ida Káminszka átvették a híres zsidó színház irányítását. Hogy mit játszottak abban a színházban, azt megtudja az ember, ha megismeri Turkov hobbitját. Szabad idejében pasztilinból készített domborműveket azokról a szerepekről, amelyeket játszott: Quasimodo és Tuvia tejesember, Onkel Mózes és Harpagon — a zsidó és a klasszikus színházas gazdag galériája.

— Emlékszem — meséli Turkov — egyszer egy G. B. Shaw darabot akartunk előadni és irtunk neki Londonba, hogy nehezen állunk a pénzzel, nem tudjuk a megszokott írói tantiemet kifizetni. Egy levelezőlapban válaszolt: „Olyan színház, amelynek nincs pénze az író kifizetésére, ne játszon. Tisztelettel Bernard Shaw.”

A harmincas években Turkov egy jiddis filmet rendezett, amelynek címe: Frájlícher Kabconim — a Vidám koldusok volt. A főszerepeket Simon Dzigán és — Jiszráél Schumacher játszották.

A német megszállás elől Sigmund Turkov második feleségével, Rózával, Brazíliába menekült, ahol megtanult portugál nyelven. „Egy színház előbb parókakészítőként foglalkoztatott, de a végén főrendező lettem és brazil színházi karrierem során a Rio de Janeiró-i „Comediantes” színház igazgatójává neveztek ki. Nagy dolog volt ez, de engem Izraelhez húzott a szívem, a zsidó közösséghez, amelyet Lengyelországban öltök elvesztettem.

Igy került Turkov Izraelbe „és most héberül játszom — mondja büszkén — szomorúan — ez az őtődik nyelv, amelyen fellepek, az őtődik és az utolsó...”

Gésa-egyetem

A magát „Cseresznyevirágzásnak” nevező japán népi táncgyűttes kosztümjei nem kevésbé figyelemreméltóak, mint táncuk. Michiko San, az együttes

sajtófőnöke, aki amellettréndkívül szép kimonóba öltözött fiatal nő, elmondotta, hogy egy-egy táncosnő garderobjába két kimonóból áll, amit egymáson viselnek, úgyhogy az átöltözés mindössze abból áll, hogy levetik a felső kimonót. Ehhez járul még a klasszikus, papírból készült napernyő, a nemkevésbé tradicionális le-

gyező és a XV-ik századból származó hajdizs. A kimonók nehéz kézzel szőtt és kézzel festett selyemből vannak. Az egész öltözködés

Gázkamrák árja németek számára

„AKTION GNADENTOD”

Megkezdtek Heyde professor perének tárgyalását

„Bizonyára vannak olyan parancsolatok, amelyek nem köteleznek bennünket azon esetekben, midőn betartásuk tulságos nehézséggel, vagy veszéllyel jár. De vannak olyan feladatai lelkiismeretünknek, amelyek a lősenki sem mentesíthet bennünket és amelyeket be kell töltenünk életünk árán is. Soha, semmilyen körülmények között, a háborút kivéve, ha nem jogos önvédelem esete forog fenn, az ember nem ölhet meg egy ártatlant.”

Ez a pásztorlevél, amelyet most sok más egyéb között idéznek egy német törvényesében, 1941 július hatodikán hangzott el a hitleri Németország templomaiban és a német püspökök kollektíven írták alá, nem a zsidók millióinak legyilkolása ellen tiltakozott. Nem, ellenkezőleg. Ha a zsidók kiirtására történik is hivatkozás ebben az üzenetben („Vannak parancsolatok, amelyek nem köteleznek bennünket azon esetekben, midőn betartásuk nagy veszéllyel jár”), csak negatív értelemben, mentegődzés formájában törté-
nik.

A pásztorlevél és a katolikus, valamint protestáns papság energikus akciója, amelyről most annyi szó esik, Heyde professor tárgyalásán, azt bizonyítja, hogy igenis volt rá mód Hitlernek megálljt parancsolni olyan esetekben is, amikor elszántan látott neki, hogy keresztülvigye valamelyik véres tervét.

Ezt a tervet, az „Aktion Gnadentodot” a papság pásztorlevelei és szövegei félbeszakították. Hitler viszszaezt a közvélemény egyre hevesebb ellenkezésétől, amely mozgolódni kezdett egyházi befolyás alatt. 1941 szeptemberében parancsot adott az akció beszüntetésére és teljes figyelmét egy sokkal fontosabb problémának, a zsidókérdés végleges megoldásának szentelte. Ezen a téren nyugodtan tevékenykedhetett. Sem a papság, sem a német közvélemény nem lázadozott.

Még ilyen körülmények között is kétszázhatvenöt-ezer emberélet terheli Werner Heyde professor lelkiismeretét. Igaz, csekély szám hatmillió zsidóval, vagy ötmillió szlávval szemben, igaz, elmebetegekről, vagy gyógyíthatatlan betegekről van szó, de azért meg kell hagyni, hogy Eichmann és másodrendű epigonja mégis jó munkát végzett.

A per Limburgban, egy csendes kis városkában folyik. Azért itt, mert a közelben fekszik Hadamar káptalja, egyike a Vernichtungsanstaltoknak, még hozzá az egyes számú. Bernburg, Brandenburg, Grafeneck és Hartheim, olyan csengésű nevek bizonyos német családok számára, mint a zsidóknak Auschwitz, Theresienstadt vagy Buchenwald.

Ezeknek a táboroknak az volt a sajátossága, hogy kikapott árja németeket vezettek ki gázkamráikban. Elmeógyógyintézetekből, kór-

ára 200 ezer jen, ami 1800 izraeli font.

A képeken két gésa szerepét játsszó táncosnő látható, a fehérbe öltözött lány még tanítvány, csak akkor veheti fel a sötétzsinű kimonót, ha már leviszágzott a teakészítés, virágrendezés, társalgás valamint egyéb téren folytatott tanulmányaiából...

házból, nehezen nevelhető gyermekek számára létesített intézetekből ideszálított betegeket.

Heyde professor, aki az akció legfőbb irányítója („az árják Eichmannja”) volt, egészen 1959-ig nyugodtan és zavartalanul élt és dolgozott mint orvos, álnév alatt Schleswig-Holstein egy városában. Ekkor fogták el és három évig tartott, míg összeszedték ellene a bizonyítási anyagot. Talán azért volt ilyen hosszú időre szükség, mert egyesek súlyt fektettek rá, hogy a perrel kapcsolatban ne csak a borzalmakról beszéljenek majd a lapok, hanem arról a nemes szerepről is, amelyet a keresztény egyházak az akció elleni harcban vittek. Erre különösen nagy szükség van most, amikor egy szemtelen fiatal szerző szindarabja („Der Stellvertreter”), az egész világot emlékezteti rá, milyen gyalázatos módon hagyta cserben a katolikus egyház feje az üldözötteket.

1939-ben kezdődött a Gnadentod akció, amelynek a központja a berlini Tiergartenstrasse négyes szám alatt volt és ezért a hivatalos iratokban „T. 4.” az elnevezése az akciónak.

Célja az volt, hogy megszabadítsa a germán fajt azoktól, akik, bár fajtiszták, de egyben cáfolatai a fajelméletnek: a nyomorékoktól, gyengeelméjűektől, betegektől. Célja volt az is, hogy helyet csináljon a háború sebesültjeinek a kórházakban és megszabadítsa az élelmiszerhiányban szenvedő háborús Németországot főlősleges, de éhes szájtaktól.

Heyde professor volt a végső fórum és ő tette a kék keresztet a betegek dossziéira. Ez a kék kereszt egy szót helyettesített, a „vernichten” szót.

Eleinte minden diszkrétent történt. Egy berlini szálitóvállalat aúthi megjelenetek egyes kórházakban és elmeógyógyintézetekben és a betegek egy részét „gyógykezelés céljára” szállították el. Ki tudhatta, hogy ez a megfelelőbb intézet szabályos megemlékező tábor, ahol a németek ugyanazt a gyakorlatot alkalmazták árja testvéreikkel szemben, amely oly ki-tünően vált be a zsidóknál: felszólították őket, hogy vetkőzzenek le és menjenek be a tusolóhelyiségbe. A víz helyett azután ömlött a gáz és a többi a kemencék dőlg volt. A hozzátartozókat rövidesen értesítették, hogy a gondos ápolás ellenére sem sikerült megmenteni X. beteg életét és kegyeletesen elküldték nekik egy urnában az elhunyt hamvait, akik „egészségügyi okokból” kellett elhamvasztani.

Csak akkor figyeltek fel a németek, amikor egyes városokban ezerszáma érkeztek az azonos tartalmú levelek, az azonos tartalmú csomagok. Ekkor alarmirozták a papságot, amely kapott az alkalmon, hogy egy ilyen aránylag könnyű ügyben való beavatkozással nyugtathatja meg egybéként indokoltan háborgó lelkiismeretét.

Es a német bírák most szigorúan és könyörtelenül ítélkeznek az ember felett, aki olyasmit követett el, amit tisztességes német ember csak felháborodással elítélhet: százezerszáma végeztetett ki ártatlan emberek, akik bár elmebetegek, vagy bűnözők voltak, de mégis csak tisztavérű germánok.

KERESZTREJTVÉNY 1147

1	2	3	4	5	6	7	8		
9	10	11			12				13
14		15		16		17			18
19		20		21		22			
23	24			25					26
27			28				29		
30			31				32		
33		34					35		
36	37		38		39				40
41		42		43					44
		45		46		47		48	49
									50

Vizszintes: 2. Zsidó zeneszerző. 9. Magánhangzótanlőcsemege. 11. Mértani ábra. 12. Betűpótlással idegenmadár. 14. Női hangszin. 15. Ékeztelt spion. 17. Vizszinta: sportoló. 19. Duplázza becézett szülő. 20. Svájci zeneszerző 1866—1943, a párisi Opera Comique karnagyja volt. — 22. Vissza: ...lon, fogadószoba. — 23. Drágakő. 25. Házass. 26. Latin kötőszó. 27. A románok gúnyneve. 28. ...te, zenei kifejezés. 29. Fejletlen kőzka. 30. Házrészt. 31. Attilla e nép fia volt. 32. Héber káposzta. 33. Ósrégi fegyver (kettőzés hiány). 34. Állat hímje. 35. Meghatározott étrend. 36. ...ús, hangléjtés. 38. Ékeztelt női osztály a mohamedánoknál. 40. Betűvel az elején sporteszköz. 41. Unalmában teszi. 43. Elnevezés. 44. Kont-ra ellentéte. 45. Termékeny sárga föld, utolsó kockában duplahangzó. 47. Ügyvéd kenyerre. 49. Létezik. 50. Párisban nagy sikerrel szereplő izraeli énekesnő.

A Budapesti Rabbiképző Intézet igazgatója 1861—1936. A Magyar Zsidó Szemle szerkesztője. 13. Európai ország uralkodója. 16. A súlylyesztőbe került Indiai politikus. 18. Guinea elnöke. 20. Vissza: két partot köt össze. 21. Szűrő fegyver. 24. Tánccs mulatság. 28. Korea legjelentékenyebb kikötője. 29. Francia terület-mérték. 31. Izraeli magyar-tin kötőszó. 32. ...ono, japán öltözk. 35. Héber dögvész az egyiptomi tiz-csapás egyike. 37. Földalati cionista mozgalom a cári Oroszországban. 39. Csukor készült belőle. 42. Szántóföldi növény. 46. Elégté-tel eleje. 48. ...dikális, győkeres.

NYEREMÉNYKÖNYV:
HIMMLER MÁRTON:
Igy néztek ki a magyar nemzet sírásói

UJKELET

Név:
Cím:

REJTVÉNYPALYAZAT-SZELVÉNY 1147

AZ 1144. SZAMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE
Vizszintes: 2. OMAR LUTFI, 17. GUMO, 28. STEIN, 35. FORUM, 38. DALIA, 50. ISZTIKLAL.
Függőleges: 1. ADDISZ ABEBA, 10. FONTAMARA, 13. TORQUEMADA, 16. BORAX, 28. TALAL, 35. FIDEL.

A vezérigazgatói széktől a herzliai múzeum igazgatóságáig

— Eugen Davilla életútja —

Vagyont érő kép és autogramgyűjteményével alapította meg a herzliai múzeumot.

A bőség zúrzavara fog el, amikor belépek a szűkre méretezett sikun szobába. A falakon köröskörül képek, metszetek, csodálatosan szép miniatűrök. A balkonnal szembe csomagolásban szintén képek tornyosulnak, készen a szállításra.

— Isten hozta! — mondja Eugen Davilla, — Mi a véleménye: az izraeli éghajlati viszonyokat és a bógár-tömeget tekintetbe véve, nem lenne-e jobb a juttatási módok megoldást elvetni a múzeumban?

CSODÁLATOS EZ EZ AKTIVITÁS

Közelebb a hetedik mint a hatodik X-hez. Lenyűgöző a szellemi frissesége.

Okmányszerűen bizonyítja, — tudja kérem verba volant, scripta manent, — a szó elrepül, az irás megmarad, — hogy hazájában három hatalmas börtönyt egyesítő konszern tulajdonos-vezérigazgatója volt. Levelek kerülnek elő, amelyek volt hazája belügyminisztere, szenátor, a politikai élet legismertebb személyiségei irtak hozzá. Végül, — last but not least, — levelet mutat, amelyet az illető ország államfője intézett hozzá, biztosítva, hogy „az állam egyforma jogot és védelmet biztosít, minden egyes lojális állampolgárának.”

Az más lapra tartozik, hogy ezt az ígéretet nem tartotta meg.

BÁRÓ HATVANY LAJOSRA EMLÉKEZTET

A herzliai múzeum alapító-igazgatójának életútja. Már igen fiatalon összekötötte a művészeti köreinek legjobbjával. Összekötést tartott a magyarországi fehér terror elől Bécsbe menekült emigráció tagjaival. Közülük Dévényi Jenőnek több könyvét is kiadta. Személyesen ismerte Ady Endrét, Reinitz Bélát, az Ady versek megzenésítőjét, levelezik egyik Habsburg főherceggel, míg egy másik Habsburg főherceg, — évekkel később, — titkárának ajánlkozik.

Közben gyűjti a képeket, az autogramokat, nevét mint Európa egyik legjobb műgyűjtőjét és ugyanakkor szakértőjét kezdik emlegetni, baráti kapcsolatokat létesít a nyugati művészeti körök legismertebb képviselőivel, kapcsolatba lép a nagy múzeumok igazgatóival.

És miközben gyűlnek a képek, a szobrok, a miniatűrök, miközben mind és mind fontosabbá válik szerepe, tölt be volt hazája gazdaságában, óvatosan, céltudatosan, mindent gondosan megfontolva és előkészítve, felkészül arra, hogy szakítva mindennel, elhagyva a helyet, ahol egy élet folyamán mély és nehezen elszakítható gyökereket eresztett, új életet kezd Izraelben.

MÉG NEM JÖTT EL AZ IDŐ

Amikor megírhatjuk, hogyan és mily módon sikerült Eugen Davillának kincsei egy részét kimenekíteni Izraelbe. Még élnek azok az emberek, akiket annak idején lekötöztek, akikkel baráti viszonyban volt s akik az évek folyamán kötelességüknek tartották segítségére sietni. Kalandorregénybe illő módon sikerült kijuttatnia gyűjteménye nagy részét Izraelbe. Azonban amikor sajátmagának sikerült kijuttatnia, csak egy részüket találta meg.

— Nem itélek el senkit, — mondja rezignáltan, — azalatt az idő alatt, amióta kint vagyok, megtanultam, hogy milyen nagy úr a szükség. És hogy milyen nagy csábító az alkalom.

Tény az, hogy mintegy 130 festményt, miniatűrűt és metszetet sikerült megkap-

Herzl Tivadar nagyanyja, mint fiatal leány Girschik József (1804-1857) festménye

nia. A többit vagy „nem kapták meg” vagy ha igen egyszerűen eltulajdonították, eladták.

— Amit megkaptam, kedves uram, — mondták neki az illetők, — az tiszta haszon. Más meg ennyit sem kapott meg.

TOBB MINT SZÁZEZER FONTRA

becsülik, — a legóvatosabb számítás szerint is, — azt a kép-metszet és miniatűr-gyűjteményt, amit Eugen Davillának sikerült megmentenie és ami a nem-sokára megnyíló herzliai múzeum alapját képezi.

Elsősorban is egy varázslatosan szép Cezanne rajzot mutat. A falon egy gyengéd tónusú Ingres-kép varázsol el. Szemközt a román Marcel Jancu, a da-daisták immár klasszikus-ként értékelt mestere, óvatos feltételek között egy 1600 körül festett Philip Wouwerman-t, az úgynevezett holland „kismesterek” egyik remekművét. A komód felett a XIX-ik század egyik ismert magyar mestere, Girschik Józsefnek a műve. Kivágot feketé selyemruhában fiatal hölgy háttérben szelíd lejtésű halmok. Számunkra külön érdekesség az a kép, mivel eredetije nem más mint Herzl Tivadar nagyanyja, mint fiatal leány. A Herzl család leszármazottaitól került a kép Davilla birtokába illetve a herzliai múzeum falára.

Máglyán égették el a fiatal párt

Mexico City, (IFP). — Az észak-mexikói Iervuena faluban a parasztok egyedül találtak egy szobában egy fiatalembert egy lánnyal és elhatározták, hogy példásan megbüntetik ezt az erkölcsatlanságot — jelentő az Ultimas Noticias című lap. A parasztlak hatalmas máglyát raktak és állították a helyi pap irányítása alatt — rákötötték Hector Ariast és Celina Saldanet. Valaki értesítette a legközelebbi város hatóságait, ahonnan rendőrség és katonaság indult a faluba, de mire ezek megérkeztek, a máglya már lángokban állt és a fiatal pár kilehelte lelkét.

A felbőszült parasztlak szembeszálltak a karhatalommal és valóságos csatát vívtak vele, melynek 11 halottja és 12 súlyos sebesültje volt.

A falat borító kép és metszet tömegből említsük meg a világhírű orosz festőnek, Zapozyznyikov-nak, „A doni kozákok levelet írnak a szultánnak” című s jelenleg az Ermitage-ban őrzött festmény festőjének fametszetét: az egyetlen példányt a világon.

A már becsomagolt és szállításra váró képek közt van zsidó szempontból egy külön érdekesség: a magyarországi eredetű, de később Bécsben letelepedett Kohn Hermannak, akit a művészettörténet Alconiere néven könyvel el, egyik képe. ohn-Alconiere ugyanis az első olyan zsidó festő, akit nemzetközileg is nyilvántartanak.

Csók István, id. Markó Károly, Glatz Oszkár képviselik még a magyarokat, Svoda a cseheket, Max Gabriel, Oppler, G. Klimt, Doffinger, R. v. Alt, Reiter, Kriehuber az osztrákokat s németeket. S végül helyet kap Európa minden nagy múzeumban rangot képviselő Ruzsicska-metszet gyűjtemény.

VILÁGHÍRESSEGEK PARADÉJA

vonul fel előtte Eugen Davilla több mint félszázados felölő autogramgyűjteményéből. Ady Endre karakterisztikus aláírása, Amudsen, Vámbéry Ármin, Ernst Haecckel, Peter Altenberg a „Nixchen” írója,

Camille Flammarion az író és csillagász, Hubay Jenő és Puccini, gróf Károlyi Mihály, az első magyar köz társaság elnöke, mellette az „aranyzajú” Hock János aláírása, Mackensen és Bülov herceg, Majd Arany János aláírása következik egy hivatalos iraton. Itt szintén zsidó vonatkozású aláírás: Heltai Jenő.

NEMSKARA MEGNYÍLIK A MUZEUM

— Azt szeretném, hogy ez a múzeum túlnőne a helyi kereteken — mondotta a sorok írójának Jiszár Peszach, Herzlia polgármestere, aki Rechtmann főszámvévővel és Smuel Daganival, a városi kulturális osztály titkárával a leglékeltebb pártolója a múzeumnak, — a város vezetősége módot fog találni arra, hogy a költségvetés keretein belül lehetőséget nyújtson a gyűjtemény fejlesztésére.

A múzeum túl fog nőni a helyi kereteken, — hangsúlyozta Eugen Davilla. Külföldi összeköttetések révén jelentékeny művészeti anyaghoz juthatnak. Ezenkívül szeretném a legjobb izraeli festők és szobrászok műveit is megszerezni a múzeum számára, szeretnék állandó kiállításokat rendezni, szeretnék művészeti pártoló kört létesíteni.

Eugen Davilla megtalálta a célt, amiért élni érdemes.

Laer József

Gács Teri szerzői estje

Az illusztris író iránti szeretet és a siker jegyében rendezte meg a WIZO magyar-zsidó tagozata szombat este, zsúfolt ház előtt, Gács Teri szerzői estjét.

A vezetőség nevében Weisberger Magda üdvözölte a betegségéből felépült Gács Terit, aki tapsvihar közepette foglalta el helyét az asztalnál.

Dr. Róth Dezsőné, a szerzői est előadója, átfogó képet adott Gács Teri életéről, irodalmi és közéleti tevékenységéről. Kiemelte: hogy az ünnepelt soha nem kímélte erejét, ha szervező munkára, vagy fáradságos előadó-körútra kérésekkel, örömmel használt fel minden kínálkozó alkalmat a közönséggel való bensőséges találkozásra.

Gács Teri szólt ezután. — Tulajdonképpen sehejjanu-imát kellene mondanom, hiszen öthónapos betegség után, végre közöttetek lehetek... Meggyőző erő, szellemi és lelki kiengesztelődtséggel

és mélyen zsidó problémalátás áradt Gács Teri előadásából, aki ezúttal is magával ragadta hallgatóságát. Szerzői estje keretében a törvényadás ünnepeiről és a szeretet mindenkefeletti erejéről való eszmefuttatást, „A láthatatlan vendég” című novelláját és néhány versét adta elő.

Bonda Katalin előadóművésznő Gács Teri verseit szövegezte meg; Welisch Eszter — egy bájos, 15 éves kislány — „A liba” című derűs magánjátékot adta elő kirobbanó sikerrel.

Két énekművésznő járult még hozzá az est sikeréhez: Groh Julia operaáriákat és operett-dalokat, Friedmann Ráchel pedig ugyancsak operaáriákat és héber dalokat énekelt. Karczag Aranka ült a zongoránál.

A szerzői est végeztével, a közönség újfént kifejezte örömet Gács Teri felépülése fölött és őszintén ünnepeit a népszerű írónt.

(b. p.)

Az autóbusszofőr egyenesen a rendőrségre utazott a betörővel

Hamarosan elfogták a fiatalembert büntársát és a két orgazdát is

A múlt hét végén zsúfolt autóbussz állt meg az egyik telavivi rendőrszoba előtt. A sofőr a megkezdett utasok személtárára kihozott a kocsiból egy fiatalembert majd „Hoztam egy klijenst!” felkiáltással átadta az ügyeletes rendőrnöknek. — Kiderült, hogy a sofőr előző este lett figyelmes a fiatalemberre, aki gyanus körülmények között ólalkodott lakásának a környékén. Különös véletlen foly-

tan éppen az ő kocsijára szállt fel és a sofőr biztos volt abban, hogy bűnözőt fogott.

A vizsgálat kiderítette, hogy a sofőr ösztöne nem csalt, mert az elfogott fiatalember Mordecháj Sziámi aki büntársával együtt száz mos betörést követett el, főleg villamosági cikk kereskedésekben, ahonnan több ezer forint értékű rádiót, magnetofont és más készüléket vittek el.

Rövid nyomozás után kézrekerült büntársas, Jack Adzsámi is, majd elfogták két orgazdát, Akiba Jechez kelt és Georg Maszarit, akiket ugyancsak letartóztattak. A járásbíró 10—15 napos vizsgálati fogságot rendelt el a betörők és orgazdáik ellen.

Az ujságokból

Az UNO feladata körzetünkben

(JERUSALEM POST). — Odd Bull tábornok ideérkezése alkalmából időszzerű felhívni a figyelmet arra, hogy az Egyiptom-Irák és Szíria s Jemen területén hatalmi pozíciókért folyó küzdelem bármelyik pillanatban átszaphat a Jordán nyugati oldalára, amely most hallgatólagosan izraeli érdekszférának, sőt, majdnem valóságos Lebensraum-nak van elismerve. Ezen határok mentén most viszonylagos csend uralkodik, de bármelyik pillanatban súlyos helyzet állhat elő, mely 1948 óta a legsúlyosabb konfliktus veszélyének árnyékát veti előre.

A múltban a fegyverszüneti egyezmények betartását ellenőrző UNO-kar parancsnokai nem tekintették feladatuknak az ellenségeskedések fellángolásának a megakadályozását. Megbiztatásukat kizárólag arra szorították, hogy semleges közvetítő szerepet töltsenek be a szembenálló felek között és szükség esetén létrehozzák a tűzbeszüntetést, ha aktív ellenségeskedésre kerül sor Izrael és szomszédai között.

Az eredmény, hogy az UNO-megfigyelőkar szinte semmiféle szerepet nem töltött be a vizsálynál. Senki sem mondhatja, hogy az UNO-erők jelenléte nyomán

Izrael akár a legcsekélyebb mértékben is csökkenthető volna éberségét, vagy pedig elvette volna a kedvét a szíriaiaknak, hogy az északi határon agressziókat hajtsanak végre. A gázai sáv mentén viszont általános megítélés szerint, az UNO emberei hasznos szerepet töltek be.

U Tant főtítkár új tervekkel foglalkozik a világ béke megőrzése érdekében. Lelki szemével majdnem egy önálló nagyhatalomnak látja már az UNO-t, amely saját — komoly ütőképességű — hadsereggel rendelkezik majd a különféle nemzetközi viszályok kirobbanásának elfojtására. A világnak ezen a részén az UNO akcióit új szempontból kell megvizsgálni. Izráelt nem fogja meglepetés érni, ha Jordániában egy szép napon nasszerista erők jelennek meg. Az UNO-nak is fel kellene hasonlító módon készülnie erre a lehetőségre, mert ezáltal nagymértékben megakadályozhatná későbbi konfliktusok kirobbanását. Lehetséges, hogy az egyiptomi hadsereg és a gyakori államcsínyeket végrehajtó szíriai tábornokok nem szívesen vennék a túl közeli ellenőrzést. De ezeken a helyeken ez a béke és háború kulcsa.

A héber egyetem és a vallás

(HAMODIA). — A jeruzsálemi Héber Egyetem a vallásellenes körök tevékenységének melegágya. Az utóbbi napokban csúcspontjára jutott a romlottság, amely az egyik előadó vallásellenes kitérésében jutott kifejezésre. Ez a kitérés még a vallástalan körök is megrendítette.

Az egyetem és a Szold tudományos intézet egyik előadójáról van szó, aki gép kocsijával szombaton keresztülhajtott Givat Jáárin faluban, amely más vallásos településhez hasonlóan, zárva van a gépjármű forgalom előtt sabbátontként. Gépkocsiját könnyebben megkarcolták a gyerekek által rádobott kövek. Az egész incidens az ismeretlenség homályában maradt volna, ha Jozsáf Jám előadó tébollyal határos gyűlölete a szombattartók és a zsidóság ellen nem kész-

tette volna levelének megírására. Ő ugyanis olyan gyűlölettől áradó levelet intézett a falu naív jemenita lakóihoz, amelynek stílusa a megvetés és a lelki durvaság olyan arzenálját tartalmazza, amire hasonlót nemigen tapasztalni civilizált társadalomban.

A falu lakói a jemenita törzs szervezetéhez további-tották az ügyet, amely követele az egyetemről az előadó elbocsátását, mert „lehetetlen, hogy ilyen ember nevelje Izrael gyermekeit.”

Naivak a jemenita olék, akik azt hiszik, hogy követelésükre elbocsátják Jozsáf Jámot. Naiv felfetés azt hinni, hogy a kormány, amely az egyetem költségvetésének 50 százalékát fedezi, túlságosan szívesen veszi ezt az ügyet és következtetéseket von le belőle.

A dolgozók üdülése életfontosságú szükséglet

(DAVAR). — Az izraeli dolgozók egyik rendkívül jelentős szociális vívmánya az az elrendezés, amelynek alapján az alkalmazottak a munkaadó számlájára évenként üdülhetnek és szabadságuk alatt ily módon felújítják fizikai és szellemi erejüket. Ezt a vívmányt az ország összes közintézményeinél és a legtöbb iparvállalatnál biztosították már a dolgozóknak. Nem kétséges, hogy a Hisztad-rut szakszervezeti ügyosztálya mindent el fog követni, hogy ez az üdülési jog Izrael összes dolgozóinak osztályrésze legyen. Az üdülési vívmányának kiszélesítése és ennek a szociális jognak a megtartása attól függ, hogy valóban üdülhetnek-e az alkalmazottak.

Voltak olyan felfogások, hogy az alkalmazott saját belátására kell bízni, hogy mit csinál az üdülési pénzzel, hol és hogyan használja azt fel. Ezt az elvet gyakorlatilag szentesíti az általam alkalmazottak személyzeti főnöksége és a köztisztviselők szakszervezete közötti egyezmény. Helytelenítjük ezt a módszert és feltételezzük, hogy az idők folyamán hatályon kívül helyezik ezt az elrendezést, amely gyökeret vert az általam apparátusban. Ugy véljük, hogy ott is szükség van a nemzetgazdaság többi ágazatához hasonlóan biztosítékokat találni arra, hogy az alkalmazottak va-

lóban üdülésre használják fel az arra szánt időt és pénzt.

Radzivil hercegnő csempészési ügye

Varsó, (IFP). A lengyel bíróság tegnap elkövetta Anna Maria Jolanda Radzivil hercegnő 5000 dolláros kaucióját, mert nem várta be büntetésének a tárgyalását és hazautazott Brazíliába. Radzivil hercegnőt a múlt évben tartóztatták le, amikor a vád szerint megkísérelte, hogy az országból kicsempéssze családjának ékszereit, amelyeket másfél millió zlotyra becsülnék.

Lezuhant egy indiai repülőgép

New Delhi, (UPI). — India északnyugati részében, útban Kásmír felé, 25 kiránduló, közöttük 12 gyerek vesztette életét, amikor lezuhant az indiai repülővállalat Dakota gépe. A 25 utassal együtt a négytagú legénység is szörnyethalt. A gép a Pundzsab tartománybeli Amricár városából indult Kásmír fővárosá, Srinágár felé, amikor lezuhant. A szerencsétlenség oka még ismeretlen. Az utasok között 6 ausztráliai, 6 amerikai, 4 lengyel és egy kanadai volt.

15.

— S mit mesélt magának énrólam?
— Hogy maga igen érdeklődik a Kukulisz-család felől.

— Túl sokról nem igen számolhatott be magának. Többnyire franciául beszélgettünk a feleségével, ő meg egy mukkot sem ért franciául.

Patroklész mintha csuklott volna egy nagyot.

— Thézeusz Káramánosz igen jól ért franciául — biztosított. — Kitünően meg tudja játszani a disznót is, ha épp korpához akar jutni.

A szakmánk elemi fogásaihoz tartozik, eltitkolni a nyelvmereteinket, hogy mások nyugodtan beszélhessenek előttünk. De hogy ezt az alakoskodást valaki a tulajdon feleségével szemben is alkalmazza, ezt már egy kissé soknak tartottam.

— A felesége tud erről?

— Nem tud — felelte Patroklész. — Így aztán valahányszor az asszony franciául könnyít mások előtt a lelkén, a férj pontosan tudja, mi a neje véleménye felőle. Amint látja, a fickó sokkal ravaszabb, mintsem gondolta volna. Olyan alak ez, aki sosem teregeti ki a kártyáit.

— Megnőtt a megbecsülésemben — ismertem be.

— Ettől függetlenül — tette hozzá Patroklész — óvakodjék attól, hogy Görögországban franciául beszéljen. Itt a francia kötelező tantárgy a középiskolákban, egyedül csak az Alliance Francaise-nek több, mint tizenkétezer tanítványa van Athénben. Ezenkívül pedig a jobb körökhöz tartozó családokban még otthon is inkább franciául beszélgetnek, mintsem görögül.

— Nem felejttem el — mondtam. — Most pedig mondjon pár szót erről az Angéloszról...

— Tökéletesen megbízhatik benne — biztosított Patroklész. — Kemény fickó, aki a esetepatékban annyit számít, mint más hat...

★

Pireusz és a póroszi szoros között harminc tengeri mérföldet, tehát valamivel több, mint ötven kilométer tesz ki a távolság, s az út a Szároni-öblön keresztül vezet, miközben érinti Aegina-sziget déli csúcsát is. A Gánymedész pompás kis hajó volt. Nemrégiben építették, kitünően karban is tartották, úgy hogy két, egyenként 185 lóerős V-8 motorjával könnyűszerrel megtett óránként hatvan kilométert. Ha nem is erőltettük a sebességet, akkor is megtehettük az utat egy és egy negyed óra alatt. Enrique meg én egy kis szundizásra használtuk ki az alkalmat: mindketten alapos hátralékban voltunk az alvás terén és senki sem tudhatta, meddig tart még az örökös készenlét.

Pórosz kisiny sziget, amelyet egy szoros választ el a Peloponéz-félszigettől. Ha az ember vízi járművel, észak felől közelíti meg, akkor egy szűk, palacknyakszerű előöblön kell átvágnia, csak azután jut a rendkívül szép, kitünően kiépített tulajdonképpeni öblöbe. A városka, a maga fehér, sárga és rózsaszín házacskáival egy meredek domb oldalán emelkedik és kissé gyermekrajzhoz hasonlít. Lábánál terül el a kikötő, a tömérek teraszos kávéházzal, s az egész — különösmód — Saint-Tropez-t juttatja az utas eszébe.

Balkézről, a hullámtörő fölött emelkedik a Tengerészeti Iskola, amely előtt egy vén fekete-szürke cirkáló horgonyoz; ez, nem tudom miért, azt a benyomást kelti, mintha fából készült volna s csak azért lenne itt, hogy filmfelvételekhez szolgáljon háttérül.

Angélosz vezetése alatt a Gánymedész nyugodtan haladt végig a rakpartok mentén. Leszállóban volt az éj. A kávéházak teraszai, amelyeken csak úgy tolongott a tömérek nyaraló, fényben úsztak. Harány csa-csa-csa zenét szolgáltatott a pick-üpek.

A nagyabin üvegablakán át kukkantattunk kifelé. Megadtam Angélosznak minden szükséges utasítást, tudta, merre kell mennie. Elhaladtunk a városháza előtt. Ettől felfelé kezdett már a város komolyabb polgári jellegű öltöni. Se vendéglő, se kávéház. Angélosz kihívta Enrique-ot, segítség kellett neki a manőverekhez. Én inkább nem mutatkoztam.

Nemsokára le is horgonyoztunk a rakpart mellett, két hatalmas vasoszlophoz kötve a hajót, két halászbárka között. Nem egészen kilenc óra volt. Pénzt adtam Angélosznak, s elküldtem, hozzon valami harapnivalót.

Enrique kezdte a lügerét az asztalon szétszedni. Követtem a példáját. Gondosan felülvizsgáltuk és megszíroztuk minden darabját. Mire Angélosz visszatért, már össze is szereltük megint, rácsavartuk a hangtompítót. Angélosz egy dobozt rakott elibünk, amiből egymásután szedte ki a mézész, ezt a keftedből, húsgombócokból, kalamatai pettyes olajbogyóból, sislíkből álló előételt, utána fokhagymás uborkát és

joghurtot, taramosalátát, ami vörös kaviárral készült, szőlőlevelekbe göngyölt rizst, stb. Utána főtt tengeri rák következt, kis üveg citromos-kapros mártással, végül gyümölcs és két palack domesztika. Nem felejtkezett meg a friss kenyérről sem.

Enrique, meg én, igen szerény mennyiségeket ettünk, inni is igen keveset akartunk, alig két-két pohárkával. Mindketten jól tudtuk, hogy nem sok a kilátás a szerencsés kibontakozásra, s az esetleges összecsapásra számítva, nem kívántuk magunkat semmiféle hascsikarással handicapelni.

Angélosz viszont, akit úgy látszik nem gyötörtek effajta gondok, evett és ivott három helyett. Mire utoljára törölte meg a száját, nem maradt az asztalon egyetlen olajbogyó, egyetlen csöpp bor sem. Enrique-kal együtt csöndben csodáltuk. Keveset beszélt és szüntelenül a Glükon-faragta Herkuleszt juttatta eszembe, ahhoz hasonlított a széles válla, hullámos haja, épp csak a kis szakáll hiányzott. A fizikai kiegyensúlyozottság és megbízhatóság megnyugtató benyomását keltette. Minden mozdulata lassú volt és kimért, de rendkívül pontos. Megmondtam neki, hogy az éjszaka folyamán bizonyos nehézségekkel kell számolnunk, s megkérdeztem, van-e fegyvere. Szó nélkül ment ki a kabinból, hogy egy perc múlva egy hétmilliméteres kaliberű 1894-es gyártmányú, ötlövetű Mauser-karabéllyal térjen vissza. Tanácsoltam neki, hogy a fegyvert csak végső szükségben használja. Igen zajos fegyver ez, s ebben a parti domboktól körülvezt tengerszorosban, mely valóságos hangszekrény, mozsárgyúnak vélnek a dörrenés után. Bólintott búsa fejével, annak jeléül, hogy megértett, aztán az asztalfiókból egy közelharcban használatos tört húzott elő.

Kezdett vele zsonglörösködni, méghozzá igen ügyesen: technikája kissé meglepő volt és éppúgy származhatott Japánból, mint Spanyolországból. De egyszerre csak azt játszotta meg, hogy a törrel Enrique felé sújt.

De Enrique nagyonis otthon volt ebben a sportban. Feltétele reflexei a pillanat törtrésze alatt léptek működésbe, s Angélosz már összegörbödten fektült is a padlón, két karja hátraacsavarva, tulajdon törének hegye meg a tarkóját érintette, pont a kis-agya mögött.

Enrique azonnal el is engedte a záldozatát és hátrább lépett. Angélosz felegyenesedett. Vagy harminc centiméterrel volt magasabb Enriquénél, akinek súlyban is leadhatott volna vagy negyven kilót. Láthatóan elképesztette, hogy egy ilyen kicsi emberke így elbánt vele. Megmondtam neki barátságosan:

— Ne játsszék így velünk, Angélosz. Túlságosan gyakorlottak vagyunk mi ebben, már pedig elég, ha a padló egy kicsit síkos, s már nem működik elég jól a fékünk. Az én kis barátom sose bocsátaná meg önmagának, ha pusztá játékból megölné magát.

Angélosz balkezébe tette át a tört, s egy nagy kockás zsebkendőt szedett elő, azzal törölte le homlokáról az izzadságsepeket.

— Elnézést kérek — hebegte.

Egészen más szemekkel nézte most Enrique-ot, s tekintetében csodálat és bizalmatlanság keveredett. Törét visszatette az asztalfiókba, aztán kiment.

Enrique fölemelte az asztalon hagyott karabélyt, megnézte, aztán gyors egymásutánban többször is meglóbálta.

— Igen hatékony fegyver ez, ha értenek hozzá — mondta elismerőleg.

Visszatette a helyére.

— Düljön le — mondtam neki — s aludjon. Hector Kukuliszt egyedül csak én ismerem, hát most csak én örökölhetek...

Enrique nem vitakozott. Átment a másik fülkébe és bezárta az ajtaját. Én magam a lehető legkényelmesebb pozitúrában helyezkedtem el, hogy így ellenőrizzem a most teljesen elhagyatott rakpartot. Ha nem hajón érkezik, ami nem feltehető, és nem a hágón át közelíti meg a találka helyét, ami szintén elképzelhetetlen, akkor Hector Kukulisz hajóstisztnak itt, előttem kell elhaladnia, amikor a vágóhid bejáratu kapuja felé tart, hogy a kölap alá tegye az okmányait.

9. FEJEZET.

Hector Kukuliszt tizenegy óra negyvenhárom percor láttam elhaladni mellettünk, órán néztem. Polgári öltönyt viselt és igen sietett, miközben sűrűn fordult hátra, kétségkívül azért, hogy megbizonyosodjék, nem követi senki. Viselkedése annyira feltűnő volt, hogy a legközömbösebb idegenben is gyanút keltett volna, ha megfigyeli.

Mentem, felköltöttem Enrique-ot. Angélosz, a hajóhídon hanyatt heverve, álmodozásnak adta át magát. Figyelmeztettem, hogy bevetésre készen kell állania. Az éjszaka derült, az én ízlésem szerint túl derült volt. A szoros túlpártján, a Peloponézosz oldalán Gálátász fényei csillogtak. Lementem a kabinba.

Ott térdeltünk a padkán, orrunkat odanyomtuk az ablaküveghez, úgy vártuk, Enrique, meg én, a hajóstiszt visszatérését. Ahhoz, amit ott tennie kellett, ésszerű számítás szerint nem lehetett tíz percnél többre szüksége.

Eltelt egy negyedóra. Kezdtém nyugtalankodni. Elvben Hector Kukulisznak ugyanazon az úton kellett visszatérnie. Gyakorlatilag azonban — s én nem tudtam, fennáll-e valóban ez a lehetőség — visszatérhetett valamelyik hegyiösvényen is, ha a vágóhid mellett álló kápolna mögött felkapaszkodik a dombokra, s a felsőváros irányából kerül vissza az öbölbe.

Elhatároztam, hogy cselekvésbe fogok és szóltam Enrique-nak. Fogtuk a puskánkat, meg egy-két tartalék tölténytárat és leugrottunk a rakpartra. Angélosz látta, hogy indulunk, de szó nélkül figyelte: tudta, mi a teendője. Hogy egész őszinte legyek: nagyon reméltem, hogy tudja.

Én haladtam elől, Enrique tíz méter távolságból követett, még pedig a házak tövében járva, miközben én a part vonalát követtem. Ez arra volt jó, hogy ha valaki hirtelen rántkád, ne igen remélhesse, hogy mindkettőnk leterít, mielőtt csattanós válaszunkat meg ne kapná. Enrique, amióta az Egyesült Államokban élt, szenvedélyes löfegyverkezelő lett, akár az amerikaiak nagyrésze, amihez aztán hozzájárultak a Szervezet által kötelezőleg előírt lögyakorlatok is. Ma már Enrique, akárcsak én, épp oly gyors és pontos volt a fegyver előrántásában, elsütésében, főképp pedig a legapróbb célpontok eltalálásában, mint valami vadnyugati cowboy. Magával hordta ezenkívül minden ilyen alkalomra rettetes zongorahúrját is, ami azonban csak közelharcban volt használható. A test a testhez közelharcban.

Miután kihallgattuk a hamis Arienne és Hector Kukulisz közt lezajlott beszélgetést, tudtuk, hogy a nő megbízottja, vagy megbízottai, semmiesetre se jönnek a „levélszekrénybe” rejtett írományokért éjjel előtt. De most éjjelre járt.

Folytattuk előnyomulásunkat. Itt már nem szegélyezték házak az utat. Balkézről a függélyes sziklafal, jobbfelől a partot halkán csapkodó tenger. Megpillantottuk a komorlón sötét, zárt kápolnát és a vízfelőli oldalon mentünk el mellette. A déli irányból lengedező könnyű parti szellő már hozta is felénk a vágóhid döglétes szagát.

Az épület láttán megállottunk. Köröskörül nyugalom és csend honolt, legalábbis nem láttunk, nem hallottunk senkit. Tekintetünk, mely szinte belefúrta magát az éjszakába, hiába söpörte végig a sötét sziklás oldalt és a tenger csillogó felületét. Ugy festett, hogy Hector Kukulisz hajóstisztet elnyelte a föld.

Arra kellett gondolnom, hogy talán valami nehézségbe ütközött, nem volt képes teljesíteni a szállításra vonatkozó ígretét, s most bevárja a kínzóit, hogy velük beszélje meg az akadályoztatását, s haladékokat kérjen a hűga számára. Ez feltehető volt. Átvágtam az épülethez vezető döngölt földúton és kúszni kezdtem a fal felé. Enrique lemaradt mögöttem, ő most meg se moccant. Altalában soha nem tett semmit az utasításom, vagy jeledásom nélkül, kivéve, amikor a esetepaté hirtelen, váratlanul tört ki körülöttnk.

A bűz kezdett elviselhetetlenné válni, annyira, hogy egy pillanatra balkezemmel be kellett fogynom az orromat. A póroszi vágóhid igénytelen kis épület, itt nem is vágnak egyebet, mint juhót. Be van szorítva a sziklafal és a tenger egészen szűk közébe, teljes szélességével az öböl felé fordulva, s a székálló legények annak vízébe hajítanak minden hulladékot, a halak nagy örömeire.

A figyelmemet hirtelen egy motoros vizijármű jellegzetes zaja kapta meg. Ez nem lehetett a „Gánymedész”, az sokkal lassúbb és sokkal halkabb volt. Itt most cselekedni kellett.

Elindultam a függélyes sziklafal hosszában. Viszsa sem kellett közben fordulnom, anélkül is tudtam, hogy Enrique megfelelő távolságban követ és fedez. Gyors, könnyed mozdulattal kinyitottam lügerem biztosító zárvárját.

A még mindig láthatatlan hajó egyre közeledett, déli irányból. Vállam fölött most hátrapillantottam és ott láttam, párszáz méterrel magam mögött a Gánymedész jól kivehető körvonalait. A hajón minden fényt eloltottak, de tudtam, hogy készenlétben áll, s megadott jelre teljes sebességgel tör elő, hogy felvegyen bennünket a fedélzetére.

Megcsúsztam a talpam, egy kö kigördült alóla, mindez zajjal járt. Mozdulatlanul dermedtem, ujjam ott volt a ravaszon. Egész világosan kivehettem a vágóhid fehér homlokzatát és benne a kapu sötét négyzetét. Legfeljebb, ha harminc méter választott el tőle.

A hajó, amelyről valami különös akusztikai jelenség folytán szentül hittem, hogy még messzire jár, most hirtelen feltűnt az épület jobbsarka vonalában.

(Folytatás következik)

Londo
Sunday
konzerv
hogy Ha
nizstere
melyre
fog vég
kabinet
a parlar
A lap s
ke bel
Hare k
deric
miniszte
böl. Ezz
lan elő
ward H
ügymin
pecsétör
volt az
kat fol
lakozás
és nagy
ségről
hetsége
ügymin
lord H
hogy v
Azon
zetők k
felelöss
nak, va
alsóház
ser repü
John P
lamtitka

MER

A rabb

Az á

30 nap

ra itél

aki az

relte, h

keit a r

rabbink

alajján

hivatal

kek nev

elvált é

közül a

8 éves,

nács h

A rabbi

a válóp

gyereke

dozóhiv

és az g

anyáról

6: Má

6:10: zer

óra, 6:3

óra, 6:57

rek, 7:17

réli dal

11: müs

elemistk

11:50: h

rovat, 1

„Marta”

hangleme

könnnyű

17: hírel

17:06: s

vezetés

Misori

hangleme

tem adá

tanácsok,

album,

(hiszár

Jiszrá

Mendi R

chem M

désével

izraeli 5

verseny;

No. 4. 1

22:45: A

vonóshan

foglalás.

PAI

8: Rá

Iemezek

16: „A

müsor E

hangleme

Járásjel

18: hírel

mok 19

(kaland

zene, 22

rakoztat

mezek, 2

A H

10-11

18:03: ki

dallam é

mezzo”

„Valamit

ehon tr

kronika,

22:35: ke

Ugye

Tel-2

Dr. Schw

fon 56-53

fon 224-

27, tele

Erlanger

S'chunat

Haitan

40-14.

Meghalt a pápa

(Folyt. az 1. oldalról)
halt." Ő intézkedik a temetéséről és ő hívja meg a bíborosokat az egész világból Rómába az új pápa megválasztására.

HAT ESÉLYES JELÖLT VAN

Az egyházi törvények szerint a pápa halálát követő 15-ik és 18-ik nap között kell a bíborosoknak bevonulniuk a konklávéba, amelyet addig nem hagyhatnak el amíg meg nem választják az új pápát. Az esélyes jelöltek között őt olasz és egy örmény bíborost emlegetnek: Giovanni Battista Montini 65 éves milánói érsek, Petrus Gregorius Agagianian 67 éves örmény származású bíboros, aki a hittérítő tevékenység irányítója, Giacomo Lercaro 71 éves bolognai érsek, a kommunizmus harcos ellenfele, Ernesto Luffini 75 éves palermói érsek, Valerio Valeri 79 éves bíboros, a hívők szent kongregációjának prefekta és végül Giovanni Urbani 63 éves bíboros, aki János pápa utódjaként Velence patriárchája lett.

Egyházi körökben arról folyik most találgatás, vajon Mindszenty József bíboros, Magyarország hercegprímása eljön-e Rómába a pápaválasztásra? Az előző konklávén Mindszenty nem vett részt, mert már akkor a budapesti amerikai nagykövetségen tartózkodott. A Vatikán már két hónap előtt közölte Mindszentyvel, hogy kívánatosnak tartja Rómába való visszavonulását, amit azonban a magyar bíboros eddig megtagadott.

KILENCNAPOS EGYHÁZI GYASZ

A katolikus egyház kilencnapos gyászt rendelt el és számos katolikus országban is hivatalosan gyászolják a pápa halálát.

A szovjet Tass sajtóiroda két perccel a vatikáni rádió után közölte a pápa halálának híreit. Ismeretes, hogy János pápa tevékenysége Chruscsev miniszterelnök elismerését is kiváltotta. A katolikus egyház és a kommunista államok kormányai között az elmúlt hónapokban sorozatos tárgyalások folytak a kiegyezésről és úgy Lengyelországban, mint Magyarországon a végleges rendezés előtt állt az egyház és az állam viszonya.

John Kennedy, az Egye-

sült Államok katolikus elnöke az első között volt, akik gyásznyilatkozatot adtak ki és az éjszakai órákban a világ minden részéről özönlöttek a részvénytartozatok Rómába.

IZRAEL RÉSZEVE

Zorach Wahrhaftig vallásügyi miniszter tegnap este részvénytartozatot adott ki XXIII. János pápa halála után. A részvénytartozatot kihangsúlyozza, hogy a zsidó nép nem felejt el az elhunyt pápa megértő magatartását a zsidósággal szemben. Részvénytartozatot adott ki Niszim országos főrabbi is.

A PÁPA ZSIDÓMENTŐ TEVÉKENYSÉGE

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Illetékes izraeli körök még ma sem látják elérkezettnek az időt mindazon akciók részleteinek feltárására, amelyeket XXIII. János pápa még törökországi nunciusságában fejtett ki a náci és szovjet-ségek által üldözött zsidók érdekében. Ugyancsak jelentősek a pápa érdemei azokban az akciókban is, amelyek közvetlenül a háború után folytak a kolostorokban elrejtett zsidógyerekeknek zsidó családi körbe való visszajuttatására. A pápa ebben a korszakban Párizsban volt a Vatikán képviselője. Erre az időre esik az annakidején nagy izgalmakat keltett Finályügy, amelynek során egy magyarországi származású francia-zsidó család két gyermekét juttatták vissza Rómába való visszavonulásáért, amit azonban a magyar bíboros eddig megtagadott.

Ha majd elérkezik az ideje annak, hogy mindezek az adatok nyilvánosságra hozhatók legyenek, — mondják jeruzsálemi körökben, — akkor a most elhunyt XXIII. János pápa amugyis csodálatos emberisége újabb megvilágítást is fog kapni.

MÁR 1906-BAN ITT JÁRT AZ ORSZAGBAN

Egyébként a pápa még régi nevén, mint Angelo Giuseppe Roncalli 1906-ban járt először az országban, mint zarándok pap. Második látogatása 1939-re esik, amikor törökországi nunciusságban volt.

Pápa működésének 4 és fél esztendeje alatt is jelentős érdemeket szerzett a zsidóság iránti magatartása terén. Így például töröltet-

te a katolikus liturgiából azt az antiszemita hangütést és sok félreértést okozó szót, amely a „hitetlen zsidókról” (perfidii judeos) szól. Ugyancsak felelték most Jeruzsálemben azt a szívélyes kapcsolatot, amely néhai Herzog országos főrabbi fűzte a pápához, amikor Roncalli bíborosként még Párizsban működött. Nyomban a második vilá-

HÁROM HALÁLOS KÖZLEKEDÉSI BALESET

Két szerencsétlenség Rámle környékén történt, a harmadik Rómát Gánban

Két haláloskimenetelű közlekedési szerencsétlenség történt tegnap Rámle környékén. A Rámle és Bilu közötti utszakon egymásnak szaladt három egymás mögött haladó gépkocsi, amelyek közül az egyik tejszállító autó volt. A tejszállító kocsit az előtte haladó taxinak az pedig az előtte lévő tendernek szaladt, amely hirtelen fékezett. A tender sofőre, az 50 éves Nátán Kohen az összeütközés erejétől kirepült a sofőrülkéből, súlyosan megsebesült és a Kaplan-kórházba vitték, ahol rövid idő múlva meghalt.

A másik halálos szerencsétlenség Rámle és Bét-Dagon között történt, ahol a Nátán Margolin 28 éves rison-lecioni lakos által vezetett magánautó nekiszaladt a Kfar Argentina álló-

háború befejezése után Herzog főrabbi melegegu elismerő levélben fejte ki a zsidóság nagyrabecsülését a pápának.

Tegnap egyébként a jeruzsálemi Cion-hegyen Dávid király sírjánál még istentiszteletet tartottak a pápa felépüléséért, amelyen jelen volt dr. Káháná vallásügyi államtitkár, a keresztény egyházak itteni vezetői és más meghívottak. Az istentiszteleten szoltáokat és külön imát mondtak a pápa-ért.

másán várakozó autóbussz-lekedési szerencsétlenség történt tegnap Margolint súlyos állapotban vitték a tel-háson méri kórházba, ahol meghalt.

A rámát-gáni Hároé utcában halálos közlekedési szerencsétlenség áldozata lett Meir Kozman 30 éves rámát-ámidári lakos. Kozman törpemotorkerékpárján hajtott, amikor hirtelen egy kislány tűnt fel, aki futva igyekezett át az uttesten. A gázolás elkerülésére Kozman hirtelen félfordította a kormányt, de ebben a pillanatban motorkerékpár bukkant fel vele szemben és az összeütközés elkerülhetetlenné vált. Kozman a helyszínen szörnyethalt, míg a motorkerékpáros és az 5 éves kislány, aki át akart szaladni az uttesten, csak könnyebb sebesüléseket szenvedett.

A VALLÁS ÉS AZ ÁLLAM PROBLÉMAJA A TEL-AVIVI RABBIFONFERENCIÁN

Birálat a világi pártok közti gyűlölet és vallási ügyekbe való beavatkozásuk felett

Tegnap nyílt meg Tel-Avivban a Nemzeti Vallásos Párthoz tartozó rabbik 8-ik országos konferenciája. A napirenden szerepel többek között a vallás és az állam problémája, a rabbinátusi tanács megválasztásával kapcsolatos törvény, a vallásosok és nemvallásosok kapcsolatai. A konferencián mintegy 200 delegátus vesz részt, akik 600 rabbit, dajánt és rabbinikus törvényeséket képviselnek.

A Nemzeti Vallásos Párt rabbitestületének elnöke, Ch. P. Tchors rabbi megnyitó beszédében belső egyetértésre és összetartásra szólította fel az ország népét. „A legutóbbi Kneszet-botrány — mondotta — a lelünk mélyéig megrázott bennünket, mert a gyűlöletnek a megnyilvánulása volt. Erről a fórumról szólítjuk fel a nemzet választott képviselőit és vezetőit, távolít-

sák el a széthúzás ördögét. Széthúzás helyett valódi egységre törekedjenek, hogy betölthessük feladatainkat, a szellemi és biztonsági területeken.”

A többi felszólalók kritikát gyakoroltak afelett, hogy nemvallásos pártok a vallásosok és rabbinátusi ügyeibe és követelték, hogy csak a vallásos közösség dönthessen ilyen ügyben. Azt is követelték, hogy a Kneszet-képviselők védettségéhez hasonlóan biztosítsanak mentelmi jogot a rabbik számára is.

A konferencia ma este ér véget.

● Kennedy elnök tegnap a demokrata párt vezetőivel tartott megbeszélésen közölte hogy átiratot fog intézni a kongresszushoz a polgári jogok védelmének és a faji megkülönböztetés megszüntetésének ügyében.

— A UTÓBBI IDŐBEN ERŐSEN MELLŐZIK! MEG SEM HÍVTÁK, HOGY TALÁLKOZZON STRAUSSAL!

HAIFAI VALOGATOTT — STOKE CITY 1:1

A haifai csapat egyenrangú ellenfele volt az angol vendégegyüttesnek

Haifa. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az angliai Stock City buccsumérközése tegnap délután ötezer néző előtt folyt le és 1:1 arányban döntetlenül végződött a haifai válogatottal a városi stadionban. A lelkesen és rámenősen játszó haifai csapat ötnegyed órán át vezett és minden vonatkozásban egyenrangú félnek bizonyult a kitűnő fizikumú szigetlakókkal szemben.

Az angolok, akik a sérült Stanley Matthews nélkül vonultak fel, szép mezőnyjátékot produkáltak, de támadásaik megtörték a kitűnően működő haifai védelmet.

A vezető gólt a játék 19-ik percében Hadnes leadásából Almani jobbszékető, a haifaiak legagilisabb embe- rere szerezte meg, aki kicszelte az angol háttvédet és

háló jobbsarkába gurította a labdát.

Az első félidő serény haifai támadások jegyében folytatódik és a 28-ik percben a kapuig lefutó Held balhátvéd, a 37-ik percben pedig Hardy jobbszékető közvetlen közelből veszélyezteti az angol kaput.

Haifai támadásokkal indul a második félidő is és az első percben Mencil, 3 percre rá Almani jut kitűnő gólhelyzethez, de az előbbi ofszájdba kerül, az utóbbi fejelése pedig néhány centiméterrel a kapu mellett süvit el. Az angol ellentámadások sorozatos sarokrugásokat eredményeznek és alkalmat nyújtanak Rockman kapusnak néhány briliáns fogásra. Az egyenlítő gólt a 30-ik percben egy gyors akció után Violet jobbszékető lötte be.

Strauss volt német hadügyminiszter a Weizmann-intézetben

Megttekintette az atomkohót is Náchál Surekben — A volt náciellenes harcosok a felsőbíróshoz késszülnek fordulni a vendég ellen

Franz Josef Strauss volt nyugatnémet hadügyminiszter és felesége tegnap a Weizmann-intézetben tett látogatást, ahol Aba Even közoktatásiügyi miniszter fogadta őket. Strauss megtekintette az intézetet, majd tisztelő látogatást tett Vera Weizmann asszonyonál. Strauss megtekintette a náchál-sureki kisérleti atomkohót is, ahol dr. Bergmann professzor, az atomenergiabizottság elnöke fogadta.

A náciáldozatok, valamint a náciellenes harcosok szervezete 24 órán belül dönteni fog arról, forduljon-e order nisi kérelemmel a felsőbíróshoz és ezen az uton követelje, hogy az országos rendőrfőparancsnok indokolja meg, miért nem tar-

tóztatja le a rendőrség dr. Franz Josef Strauss volt nyugatnémet hadügyminisztert, illetve miért nem folytat nyomozást vele kapcsolatban, mialatt Strauss az országban tartózkodik.

A szervezett vezetői, dr. A. Bermann és M. Landau ügyvéd tegnap sajtófogadást elmondották, hogy kötelességüknek tartják felvetni azoknak a náciünlösöknek problémáját, akiket eddig még nem állítottak törvény elé. Ezért panaszt nyújtottak be a rendőrséghez, amelyen 6 név szerepel, köztük dr. Strauss neve is.

CHAMSZIN VÁRHATÓ

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint mára további felmelegedés és chamszin várható. Maximális hőmérséklet Jeruzsálemben 29, Tel Avivban és Haifán 28, Naharián 27, Luddon 31, Beér-Séván 32, Tibériáson 35, Ejláton 36 fok Celsius.

Gyermeknyaralattás KIBUC EVRONBAN

Négy csoport, egyenként 10 nap: július 5., július 16., július 28. augusztus 8.

Doár Ná Ászeret Telefon: Naharia 920043.

A július 28-iki csoportban már csak néhány hely.

Az augusztus 8-iki csoportban már nincs hely.

שולם

147

חל-אביב-19

P. P. TEL-AVIV JAFFO 147

7N
IOIO
:8'IRIN
Pájszán úr közli
Őrizze meg az
e heti (N) sorsjegyet

A Pájszán sorsolás ingyenes és azt csak az állandó Pájsz vásárlók élvezhetik.

Magyarországra

- ★ A július elsejei szervezett csoportba már csak korlátozott számú hely.
- ★ A július 17-iki csoportba felvesszünk jelentkezőket.
- ★ Ára 638.50 IL.

SHARTOURS

Natanja
Smuel Hánácv 6.,
telefon: 2253/2254.

Rövidlejáratu kölcsön 18 hónapra

A Bank Jiszráél közli, hogy kiadja a fenti kölcsönkötvénytársorozatot 18 hónapra (546 nap).

A tiszta évi jövedelem **8.962%** évente

Például:

Az 1000 font értékű kötvény 941 fontért kerül eladásra

A visszaváltás

18 hónap múlva nettó 1067,50 font

(brutto 1090 font, levonva 22.50 font jövedelmi adót)

Ez a sorozat szerdán, 1963 június 5-ikén jelenik meg és megvásárolható a bankok, valamint a tőzsdéi ügynökségek útján az országban.

18 hónapos kölcsön megvásárlásánál és visszafizetésénél nem vesznek komissziót a vevőtől.